

Želiezovský spravodajca

93701@pobox.sk

IX. ročník, október 2008

Mestské noviny

cena: 10,- Sk (0,33 €)

Potrebujeme kvetinnové záhony na hlavnej ceste?

5

Na mestských dňoch boli odmenení cenou Pro Urbe Ági Gubiková a Attila Mokos, Cenu primátora dostal Róbert Straka

7

Gymnazisti si vybojovali skrátené vyučovanie a dva dni neskúšania

10

Mestské dni 2008

Foto: (šh)

Samospráva chce riešiť otázku športu a kultúry

Mestské zastupiteľstvo v Želiezovciach sa zišlo 20. riadnom zasadnutí 25. septembra. V úvode sa poslanci zaoberali návrhom zmeny rozpočtov oboch základných škôl. V súvislosti s tým sa rozprúdila debata, v ktorej sa poslanci vyjadrovali k finančnej situácii mesta, poslaniu rozpočtu, ako i ďalších detailov, ktoré si vynútili zmenu rozpočtov. Zhodli

sa, že materiál nie je úplne pripravený na schválenie, preto ho odporučili na dopracovanie a opätovné predloženie. Podobný osud postihol aj návrh štvrtej zmeny rozpočtu, ktorá si vyslúžila ostrú kritiku poslancov. Tí materiálu, ktorý mal reagovať na matematickú chybu, vzniknutú pri spracovaní, vytkli nečakané ďalšie zásahy v iných položkách,

absenciu komentára k jednotlivým zmenám. Schválené bolo VZN č. 5/2008 – Trhový poriadok Ondrejského jarmoku, ku ktorému mali poslanci niekoľko pozmeňujúcich návrhov. Podľa schváleného materiálu si napríklad budú môcť trhovci objednať predajné miesta len vcelku na celé trvanie jarmoku, nie na jednotlivé dni.

→2.str.

Samospráva chce riešiť otázku športu a kultúry

1. str. →.

Bol schválený plán práce hlavného kontrolóra na polročné obdobie. Poslanci naznačili novému kontrolórovi, že od neho budú žiadať aj niečo navyše, a najmä aby sa zameral na obsahovú, menej na formálnu kontrolu. Zastupiteľstvo rokovalo o návrhu koncepcie riadenia športu a kultúry v meste. Materiál navrhoval niekoľko alternatív riešenia problematiky. Sformuloval 4 strategické ciele: zaviesť systém riadenia kultúry a športu, postupne skvalitniť sieť a vybavenosť kultúrnych zariadení, majetkovo vysporiadať objekty,

vykonať prieskum o potrebách obyvateľov a reagovať na výsledky. Jednotlivé alternatívy počítajú s vytvorením jednej, dvoch, resp. troch príspevkových organizácií. Podľa návrhu úlohou vytvorených organizácií bude aj správa príslušných nehnuteľností.

V rámci kontroly plnenia uznesení bola riešená možnosť zrušenia kvetinových záhonov na Mierovej ulici, odpoveď pošty na iniciatívu mesta za rozšírenie otváracích hodín, pripomienkovaný bol motivačný plán mestskej polície a správa o činnosti referátov MsÚ. MsZ schválilo

spoluúčasť v pripravovanom projekte Združený zberný dvor vo výške 5 % nákladov, t. j. 1 119 790 Sk (37 170,22 €). Interpelácie boli zamerané na činnosť eurotímu v súvislosti s prípravou VZN a ďalších materiálov na prechod na euro (Melczer), stanovenie nájomného a daní na budúci rok (Gulyás) a kolektívnu zmluvu zamestnancov (Csenger). V rámci diskusie sa poslanci informovali o likvidácii podniku Manaz, preložení garáží pri kotolni. Vojtech Tomašovič poukázal na diery blízko slovenskej ZŠ, ktorá bola síce zakrytá,

ale stále predstavovala nebezpečenstvo. Pavel Polka sa vyjadril, že sobášna sieň je v zlom stave a pomaly nevyhovuje svojmu účelu. Poslanci v závere diskutovali o možnosti vytvorenia akéhosi podnikateľského klubu, resp. o zorganizovaní stretnutia vedenia mesta s miestnymi podnikateľmi. Konkrétny záver však v tejto otázke nebol formulovaný. (ik)

Školstvo stredobodom záujmu MsZ

Na svojom mimoriadnom zasadnutí sa poslanci MsZ zišli 9. septembra. Prerokovali a schválili návrh VZN č. 4/2008, ktorým sa určuje výška príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Poslanci schválili aj návrh na ustanovenie orgánov školskej samosprávy a zástupcov MsZ delegovaných za členov rady škôl. (šh)

Pamiatkový úrad nesúhlasí s preložením Poštovej ulice

Napriek tomu, že poslanci vyjadrili v otázke riešenia vzhľadu námestia svojím uznesením podporu verzii, ktorá počíta s preložením trasy Poštovej ulice na sever od Kostola sv. Jakuba, europrojekt zameraný na rekonštrukciu verejných priestranstiev v centre mesta nebude obsahovať tento element. Krajský pamiatkový úrad

v Nitre dal totiž k tomuto riešeniu záporné stanovisko. Projekt bude obsahovať riešenie ulíc SNP, Petőfiho, Mierovej a Komenského. Otázka prestavby Námestia sv. Jakuba môže byť opäť otvorená pri spracovaní zmien a doplnkov k územnému plánu mesta, informoval referát výstavby Mestského úradu. (ik)

Zdravotnícke centrum – pripravuje sa výstavba

Kúpnopredajná zmluva medzi mestom a spoločnosťou ŽelMedica, s.r.o. na pozemok pri vchode do areálu bývalej nemocnice bola podpísaná. Spoločnosť plánuje postaviť nové zdravotnícke centrum časti na tomto, sčasti na susednom pozemku, ktorý si bude prenajímať od spoločnosti Medfin-lízing, a. s. V rámci príprav na výstavbu zdravotníckeho centra, ktoré bude stáť na mieste bývalej vrátnice nemocnice, sa zbúrala práve táto budova. Vďaka výstavbe medicínskeho centra pribudne v meste aj nová lekáreň. (ik)

Jesenné upratovanie!

Mesto Želiezovce, Mestský úrad organizuje v rámci jesenného upratovania zber:

– **Objemného odpadu** (starý nábytok, koberce, bicykle a pod.) nie elektrospotrebičov v dňoch:

1. etapa 20. októbra 2008 (pondelok) v čase od 8.00 do 14.00

Svodov a ulice: SNP (časť Mikula), Mikulská, Nábřežná, Sadová, Cintorínska, Jarmočná, Sládkovičova, Zlatnícka, Jókaiho, Hronská a Jilemnického.

2. etapa 21. októbra 2008 (utorok) v čase od 8.00 do 14.00

Ulice: Poštová, Agátová, Brezová, Nemocničná, Nezábudková, Tulipánová, Rozmarínová, Hviezdoslavova, Narcisová, Lipová, Schubertova, Železničná, Petőfiho, Úzka, Nová, Adyho, Mierová, Slnecná, Kpt. Nálepku, Dózsava, Komenského, Fučíkova a Štúrova (sídliisko)

3. etapa 22. októbra 2008 (streda) v čase od 8.00 do 14.00

Ulice: Ružová, Potočná, Vrbová, SNP (časť Želiezovce), Školská, Sacherova, Štúrova, Hurbanova,

Jesenského, Kossuthova, Záhradná, Orgovánová, Pionierska, Kherndlova, Polná, Gorkého, Krátka, F. Kráľa, Tichá a Rákocziho.

Žiadame Vás, aby ste odpad vyložili pred rodinný dom, alebo vedľa kontajnerov pri obytných budovách podľa možnosti v rozobratom stave, najlepšie v ranných hodinách dňa zberu a nie vo večerných hodinách pred dňom zberu. Za pochopenie a spoluprácu ďakujeme.

– **Drobného stavebného odpadu**

(betón, tehly, obkladačky, dlaždice a keramika)

Od 20. do 24. októbra 2008.

Bezplatné poskytnutie kontajnera. Kontajner sa poskytuje na dobu 3 hodín. Poskytuje sa len jeden kontajner na jednu domácnosť. Kontajner si môžete objednať na t.č. 036 / 772 1960.

UPOZORNENIE: Poskytnutý kontajner je len na drobný stavebný odpad! V prípade miešania iného odpadu Vám kontajner neprevzeme!

JEDNOU VETOU

#####

Bytový dom pri pošte získal počas septembra nový vzhľad: nudný sivo-bielely exteriér vystriedala zelená v dvoch odtieňoch # Vykurovaciu sezónu v Želiezovciach začal dodávateľ tepelnej energie, spoločnosť Tenergo Brno 18. septembra # Parlament schválil novelu zákona o ochrane spotrebiteľov, podľa ktorej môže predávajúci odmietnuť reklamáciu v prvom roku po kúpe tovaru len na základe znaleckého posudku, keď ho nezabezpečí, musí reklamáciu prijať # Supermarket novozámockej Jednoty je zatvorený už vyše mesiaca, keďže prebieha rozšírenie predajne – dúfajme, že práce budú čo najskôr hotové a pristúpi sa aj k budovaniu sľúbeného parkoviska # Domovská internetová stránka mesta ožila po tom, čo bolo otvorená diskusia, ktorej úroveň by však mohli zvýšiť faktické príspevky # Pracuje sa obnove ďalších budov v meste, v centre mesta sa obnoví reformátsky kostol a zubná ambulancia # Svetoznámy architekt Imre Makovecz navštívil začiatkom októbra Želiezovce, aby s primátorom prediskutoval možnosti jeho spolupráce s našim mestom

POLICAJNÉ SPRÁVY

Opäť sa objavil prípad zneužitia dôverčivosti starých ľudí. Neznámy páchatel' dňa 18. septembra vošiel do dvora rodinného domu v Tekovských Lužanoch. Prekvapenej 81-ročnej majiteľke tvrdil, že jej prichádza vrátiť preplatok zo Sociálnej poisťovne vo výške 6000 Sk. Ukázal jej dve päťtisícovky a žiadal vydať 4000 Sk. Majiteľka ho pozvala do domu, kde v spálni vybrala zo skrine tašku s hotovosťou 14 000 Sk. Chvíľku jej nepozornosti využil na to, aby peniaze vzal, nato majiteľke povedal, že ide do auta po dokumenty, no z ulice sa už nevrátil.

V období od 19:30 hod. dňa 24. septembra do 15:00 nasledujúceho dňa v katastrálnom území Sikenice pri majeri Mária neznámy páchatel' postrelil dvomi ranami asi 5-ročnú, 100 kg vážiacu jelenicu. Zviera odbehlo, avšak po chvíli spadlo do potoka Sikenica a tam vykrvácalo. Štátnym lesom SR vznikla škoda 10 000 Sk úžitkovej a 20 000 Sk spoločenskej hodnoty.

Dňa 29. septembra bolo začaté trestné stíhanie za prečin krádeže voči neznámemu páchatel'ovi, ktorý sa od večera 28. septembra do rána nasledujúceho dňa vlámал do pohostinstva v Mikuli. Do objektu sa dostal rozbitím sklenenej výplne bočného okna. Vnútri vypáčil hrací automat, z ktorého odcudzil mince v nezistenej sume, z miestnosti 15 fliaš pálenky a 15 000 Sk v hotovosti. Krádežou vznikla majiteľke škoda 17 600 Sk, poškodením zariadenia 1500 Sk.

V stredu 1. októbra ráno o 05:00 hod. sa do objektu Csikó čardy vlámал 23-ročný Želiezovčan, no jeho pôsobenie nebolo korunované úspechom. Cez neuzamknuté dvere vošiel do reštaurácie, vyšiel na poschodie, kde z kancelárie vedúceho odcudzil obálku s dennou tržbou a hotovosťou za rozvoz stravy. Vošiel do izby kuchárov, jednému z nich vybral z položených nohavíc peňaženku, z ktorej odcudzil 400 Sk. Pri odchode z miesta činu ho spozoroval zamestnanec zariadenia, ktorý podal oznámenie na políciu. Konaním páchatela bola spôsobená škoda 13 400 Sk. Ukradnuté peniaze páchatel' nestihol minúť, v plnej výške boli vrátené majiteľom. Proti páchatel'ovi, ktorý za bol podobný čin nedávno odsúdený, bolo ešte v ten deň začaté trestné stíhanie.

Spracoval (ik)

Informácie poskytol kpt. Ing. Marián Mikloško riaditeľ OO PZ Želiezovce

Pošta nepredlíži

Mimo súčasných otváracích hodín na miestnej pošte nepochodíme ani v budúcnosti. Vyplýva to z odpovede riaditeľa Regionálneho poštového centra v Nitre Mikuláša Lörinca, ktorou reagoval na žiadosť mesta o predĺženie otváracie doby železovskej pošty. Mesto požiadalo poštu o úpravu, resp. rozšírenie prevádzkovej doby miestneho poštového úradu, na podnet poslaneckého interpelačného príspevku v tejto veci, reflektujúc pritom aj názory mnohých obyvateľov. Žiadosť bola smerovaná na predĺženie otváracie doby v pracovných dňoch popoludní a zabezpečenie prevádzky aj počas obednej prestávky. „Na základe uvedených skutočností nie je možné predĺžiť hodiny pre verejnosť každý deň v týždni na pošte do 17:00 hod., len s predĺžením obednej prestávky, čo by občanom nevyhovovalo v zmysle vášho listu,“ znelo konečné konštatovanie v odpovedi vedúceho pracovníka pošty.

Táto odpoveď však neuspokojila poslancov, ktorí v nej videli rutinnú repliku bez snahy o riešenie problému, pretože z odpovede pošty vyplynulo, že súčasné otváracie hodiny sú nastavené podľa minima v intenciách vnútorných predpisov štátnej akciové

obedňajšiu prestávku. V sobotu je železovská pošta otvorená od 7:30 do 9:30. Dozvedeli sme sa aj to, že zmena otváracích hodín nie je v kompetencii vedenia železovskej poštovej prevádzky. Žiadne zásadnejšie výhrady či sťažnosti však železovská pošta nedostala.

Spokojnosť obyvateľov sme sa rozhodli odskúšať osobne, a tak sme oslovili troch klientov železovskej pošty predpoludním medzi 9:00 a 10:00 hodinou a troch v stredu po 16-tej hodine. Spoznajme najprv názov prvej trojice.

Zuzana Billerová: „Zatiaľ som spokojná, s poštou som nemala žiadne problémy.“

Július Klimo: „Prekáža mi akurát to, že je veľa ľudí. Občas treba čakať aj 20–25 minút. Mohla by sa otvoriť ešte jedna malá prevádzka v meste.“

František Turček: „Najviac mi prekáža, že často musím dlho čakať, kým sa dostanem na rad, 15 až 20 minút, občas pol hodiny. Na príliš mnoho občanov je málo pracovníkov. Otváracia doba mi vyhovuje, väčšinou chodím na poštu predpoludním, popoludní len výnimočne.“

Magdaléna Ladníková: „Mnohí nie sú spokojní. Ale chudáci doručovatelia majú toho toľko, že sa nedá čudovať, že neskoro peniaze

spoločnosti. Svoju nespokojnosť neskrývali a v korešpondencii mienia pokračovať.

Naozaj sa nedá nájsť riešenie? Touto otázkou sme sa snažili informovať aj priamo na železovskej pošte, jej pracovníci sa však podľa interných predpisov nemôžu vyjadrovať, preto sme sa k uspokojivej odpovedi nevedeli dopátrať. Akurát nám potvrdili vyjadrenie Mikuláša Lörinca, podľa ktorého: „Priehradkové pracoviská na pošte sú univerzálne, to znamená, že poskytujú všetky služby komplexne a klient je obsluhovaný pri jednej priehradke.“ Riešenie na predĺženie pracovnej doby sa podľa pracovníkov hľadalo dlho, vyskúšali viacero variantov, až sa dopracovali k súčasnému stavu, kedy je otváracia doba v pracovných dňoch od 8:00 do 16:00 okrem stredy, kedy je predĺžená do 17:00 s tým, že každý deň je 60 minút medzi 12:00 a 13:00 vyčlenených na

prinesú. Malo by ich byť viac, ale keď ich je málo, koža sa z nich nedá stiahnuť... Aj minule, nebola pošta otvorená a ľudia sa tu tak hádali... Nevie, či to bolo v sobotu alebo cez týždeň, ale hádali sa, že nič neoznámia a poštu neotvorí. Ja som nepotrebovala ísť na poštu, preto mi to neprekážalo, ale kto potreboval a nemal čas...“

Ludovít Koncz: „Podľa mňa dobre robia. Vyhovuje mi to. Pozrite sa, už sú 4 hodiny a oni mi ešte zoberali šek. Nie je problém. Predtým to bolo horšie, teraz je to vynikajúce. Som spokojný.“

Mariana Široká: „Je dobre, že v jeden deň je pošta otvorená do piatej. Mne to tak stačí, ale viacerým ľuďom nie. Mohla by byť aspoň dva dni v týždni dlhšie otvorená. Alebo v sobotu keby bola dlhšie otvorená, nielen do desiatej...“

(ik, šh)

PÝTAME SA POSLANCA**Vojtecha Tomašoviča,
koordinátora rady úseku
školstva a kultúry**

Ako hodnotíte zámer prezentovaný v Koncepcii riadenia športu a kultúry?

– Samotný zámer sa nedá zhodnotiť jednou vetou. Zámer je dosť dobrý, treba ho dopracovať po dohode v radách. Prekážajú mi tam názvy budúcich organizácií. Ten, kto to vymyslel, asi ešte nebol zobudený. Osobne som za zlúčenie pod jednu agentúru, i keď na druhej strane sa bude niekomu zdať nelogické spájanie športu, kultúry a majetku. Mne osobne to neprekáža, pretože takto to funguje aj v iných mestách, avšak bude potrebné najstí veľmi schopného manažéra a potom v tom nevidím problém. Pokiaľ by som mohol, ja by som zlúčil pod jednu strechu k spomínaným oblastiam aj centrum voľného času a vytvoril ešte záujmové a umelecké centrum. Spoločná agentúra by bola riadená veľmi dobrým odborníkom a jednotlivé úseky ďalšími odborníkmi na plný úväzok a nie ako je tradícia v Želiezovciach, že robím aj tam aj tam a nikde

poriadne, resp. len to, čo ma baví.

Aký máte názor na súčasné vzťahy v rámci trojuholníka poslanci – primátor – mestský úrad, resp. na vývoj v tejto oblasti?

– Vzťahy vo mami spomínanom trojuholníku nie sú zlé, ani dobré. Viem, že čitateľom som tým nič nepovedal a preto to trochu rozvediem. Osobne si myslím, dokonca i z poznatkov, ktoré mám od pracovníkov MsÚ a občanov musím povedať, že v tejto oblasti máme my poslanci, primátor a zamestnanci MsÚ rezervy a nedostatky. Ja osobne s týmto nemám problém, ale treba to vidieť i z druhej strany. Tu musím povedať, že nie každý človek pracuje oddane a zodpovedne. Veď sme ľudia, vždy keď sa dá a je nám dovolené, tak si poľahčime. V spomínanom trojuholníku by sme my, poslanci, mali byť iniciátormi /priznávam, že nie všetci sme/, primátor koordinátorom a pracovníci MsÚ vyko-

návateľmi. Toto by fungovalo, ak by boli jasné kompetencie. Ďalej na tejto ceste mi prekáža nerozhodnosť, nejasnosť úloh, nekonceptnosť a zdĺhavosť riešenia problémov a úloh. Vždy nám je viac predkladané, ako to nejde a aké vzniknú ťažkosti, než by sa povedalo, že poďme do toho. Sme v polovici volebného obdobia a stále zápasíme s pozostatkami minulosti. Som zástancom postupných krokov, od menších akcií po väčšie. Na tie väčšie zatiaľ nemáme peniaze a ani schopných projektových manažérov, tak robme tie menšie, ale konečne už robme. Napr. prečo neurobíme 100 metrov chodníka do Mikuly /bolo povedané, že to je v správe štátu a tá istá cesta v Šarovciach je v správe koho?/, alebo 100 metrov oplotenia cintorína a škôl, alebo prečo už nemáme ďalšiu kameru, keď sme ju v rozpočte schválili a podobne. Na tieto veci netreba milióny ani prostriedky z EÚ. Robme to, na čo máme /a určite máme prostriedky/, nečakajme a konečne sa už pohnime vpred.

(ik)

**Gézu Horvátha,
koordinátora rady úseku
školstva a kultúry**

Ako hodnotíte zámer prezentovaný v Koncepcii riadenia športu a kultúry?

– Nepovažujem za šťastný nápad spojiť riadenie športu a kultúry v našom meste. Najmä preto, lebo ťažko by sme hľadali človeka, ktorý by v oboch oblastiach bol rovnako odborníkom. Viem, sú mestá, kde „pod jednou strechou“ fungujú kultúrne a športové centrá, ale nepovažujem to za príklad hodný nasledovania.

Manažovaniu športu nerozumiem, preto ani nechcem zasahovať do otázky efektívneho spravovania našich športových oddielov. Kultúrou sa však zaoberám od svojich študentských čias. Prezentovanie svojho názoru začnem tvrdením, ktoré môže znieť ako fráza: dobrá kultúra neprináša aktérom ani správcom materiálny zisk; takmer vždy je stratová. Často sa bojíme vyriešiť, že jestvuje hodnotná a nehodnotná kultúra. A to nezáleží na žánri. Popri kvalitnej vážnej hudbe existuje aj mimoriadne zlá vážna hudba, ako aj rocková hudba môže byť virtuózná, ale aj nepočúvateľná. Výstava amatérskych fotografií môže poskytnúť umelecký zážitok, čo však nevylučuje, že aj „kompozície“ profesionálneho fotografa sa občas ťažko o hranice gýču. Vo všeobecnosti môžeme vyhlásiť, že ešte stále je menej

takých, ktorí hľadajú hodnotnú kultúru. Manažéri kultúrneho života to vedia. V dnešnom bezpečnom (alebo skôr málopečnom) svete je jediné východisko: získať príjmy z

komerčných podujatí a takto vzniknutý zisk použiť na hodnotnejšie programy. Mohlo by existovať aj iné: ak by sponzori poskytli viac prostriedkov na hodnotnejšie podujatia, ktoré sú však menej navštevované, namiesto masívnej podpory „megaprogramov“ so zaplnenými hľadiskami, ale s otáznou kvalitou. (Nejde však len o programy. Mohli by sme spomenúť vydávanie kníh, amatérske skupiny či školské krúžky.) Správanie potenciálnych sponzorov by sme mohli považovať za prirodzené: (dve desaťročia po zmene režimu) radšej podporujú komerčné podujatia, kde ich reklamu vidí viac divákov. V „skôr civilizovaných“ krajinách Európy by sa vážený podnikateľ tým nechválil, ale snažil by sa zatajiť, že podporuje podujatie podpriemernej úrovne, lebo v prípade odhalenia by táto jeho činnosť bola sprevádzaná nepriazňou spoločnosti a teda stratou prestíže.

Podľa uvedeného je asi jasné, prečo

nepovažujem za šťastné zveriť riadenie kultúry na mestskej úrovni ekonómovi či právnikovi. Ani v súčasnosti tak módny manažér by nebol dobrou voľbou, ak by nemal potrebné skúsenosti z oblasti kultúrneho manažmentu. Viac hodnotnej kultúry si vyžaduje viac peňazí. Toto bremeno musí znášať mestský rozpočet. Podľa mňa by sa mohla vrátiť právna subjektivita mestskému osvetovému stredisku a v tom prípade by sa tam zišiel zamestnanec, ktorý by sa na plný úväzok zaoberal získavaním zdrojov z projektov na podujatia. V tomto prípade (za príslušnú protihodnotu) by sa dom kultúry mohol podujat na sledovanie a prípravu projektov pre umelecké združenia na území mesta. O právnej forme inštitúcie je predčasné zodpovedne hovoriť, ale zrejme forma mestskej príspevkovej organizácie by jej zabezpečila flexibilný prístup k prostriedkom. Spájaj mnoho miestnych inštitúcií spojených s kultúrou (kulturný dom v Želiezovciach a vo Svodove, kaštieľ, kino, klub dôchodcov, knižnica, múzeum) považujem za nebezpečné. Niektoré z týchto inštitúcií už alebo ešte nefungujú, napríklad kultúrny dom vo Svodove, ktorý sa do zlej situácie dostal kvôli spoločnému riadeniu. Dnes ho udržiavajú nadšený Svodovčania. Obávam sa, že keby ho chcel opäť niekto riadiť od železovského stola, zas by mohol zavrieť svoje brány.

(ik)

pytáme sa poslanca

Róberta Gulyása, koordinátora radu úseku infraštruktúry

Už dlhšiu dobu ste spomedzi poslancov jedným z najčastejších hostí na mestskom úrade. Aké problémy riešite v súčasnosti v rámci alebo aj mimo vášho úseku?

– Pretože momentálne finišuju niektoré europrojekty, som nápomocný pri ich realizácii. Samozrejme aj z toho dôvodu, že niektoré projekty sa týkajú úseku infraštruktúry t.j. dobudovania kanalizačnej siete v Želiezovciach. Je to náročný proces, hlavne čo sa týka vybavovania administratívnych záležitostí. Celá farcha zvladnúť túto úlohu je na referáte výstavby, ktorý pracuje nad rámec svojich možností, za čo si jeho pracovníci zaslužia pochvalu.

Priblížte nám zázemie pripravovaných projektov, na ktorých príprave sa aktívne podieľate.

– Ako som už spomenul máme rozpracovaný projekt dobudovania kanalizácie, 20. augusta sme podali projekt Združený zberný dvor odpadov, ktorý bude riešiť problém s tuhým odpadom (plasty, fľaše atď.). Dňa 30. septembra sme podali projekt Združený zberný dvor odpadov – doplnok 1 (fermentor). Od 1. januára 2006 nie je dovolené bioodpad v obciach skládkovať, ani spaľovať. Podstatou novej technológie je využitie aeróbného fermentora - stroja na spracovanie biologicky rozložiteľných odpadov, kalov z čistiarní odpadových vôd a priemyselných kalov. Z hľadiska ochrany životného prostredia predstavuje prevádzka fermentora EWA veľký prínos, pretože sa v nej nepoužívajú látky ohrozujúce životné prostredie, nevzniká v nej nadmerný hluk, nedochádza k znečisteniu odpadovej vody a k vzniku tuhých odpadov.

Aký máte názor na koncepciu riešenia kultúry a športu, predloženú na septembrové rokovanie MsZ?

– V prvom rade som nesmierne rád, že sa táto problematika dostala pred zastupiteľstvo a určite vyvolá veľa diskusie aj medzi poslancami ako aj medzi občanmi. Čo sa týka koncepcie, kde boli predložené štyri alternatívy, ktoré teraz nechcem detailne rozoberať, osobne sa prikláňam k alternatíve č. 4. Táto alternatíva predpokladá vznik troch príspevkových organizácií, kde prvé dve by sa užšie špecializovali či už na šport alebo kultúru.

Aký máte názor na súčasné vzťahy poslanci–primátor–mestský úrad, resp. na vývoj v tejto oblasti?

– Je pravda, že vzťahy v tomto trojuholníku, sú v súčasnosti dosť napäté. Určitá skupina poslancov, medzi nimi aj ja, sme nespokojní s personálnym obsadením niektorých vedúcich referátov a de facto tiež s neobsadením miestom prednostu mestského úradu. Ale vzhľadom na to, že personálne otázky sú v plnej kompetencii primátora mesta, zostávajú tieto polemiky v teoretickej rovine. Osobne nepredpokladám, že by sa v tomto smere v druhej polovici volebného obdobia niečo zmenilo. Podľa mňa sa personálne otázky mali radikálne riešiť na začiatku volebného obdobia, ale žiaľ, nebola odvaha. (ik)

Kvetinové záhony na ceste – áno či nie?

„Je možné zrušiť kvetinový pás na hlavnej ulici?“ znela poslanceká otázka na augustovom zasadnutí mestského zastupiteľstva. Je vraj v niektorých situáciách nebezpečný a často bráni v plynulosti cestnej premávky.

Referát výstavby konzultoval s odborníkmi a vykonal v tomto smere prieskum, v ktorom zhodnotil výhody i nevýhody prípadnej realizácie tohto kroku. Emese Gubíková, koordinátorka referátu v odpovedi na interpeláciu zhrnula argumenty za i proti: „Odstránenie kvetinového záhonu medzi jazdnými pruhmi, zvýšeného nad úroveň vozovky, je technicky možné. Jeho nahradenie vozovkou umožní zriadiť pozdĺž každého jazdného pruhu ďalší – odstavný, parkovací alebo cyklistický, pritom odpadne povinnosť starať sa o vegetáciu. Na uskutočnenie zámeru je potrebný súhlas Slovenskej správy ciest. I keď je to štátna cesta, náklady na prestavbu bude s vysokou pravdepodobnosťou znášať mesto. Pri odstraňovaní záhonu vrátane obrubníkov sa poruší šírka takmer 3 metre v dĺžke asi 650 metrov. Náklady odhadujeme na 4500–5000 Sk na bežný meter. Náklady na zvislé a vodorovné značky bude tiež znášať mesto. V neposlednom rade odstránenie technickej prekážky v strede cesty bude vodičov svádzať na nepovolené otáčanie, odbočovanie vľavo alebo zvýšenie rýchlosti, čo môže spôsobiť vyššiu nehodovosť. Zvýši sa aj odtok dažďových vôd do i tak poddimenzovanej cestnej kanalizácie. Pod záhonmi prechádzajú

du je to účelové manipulovanie, keď sa tvrdí, že vedenia ktoré prechádzajú pod záhonmi, sa budú musieť premiestňovať na trovy mesta. Ako odborníka na cestné komunikácie ma nepresvedčí o tom, že zrušením tohto kvetinového pásu by sa všetky vedenia museli preložiť. Vidíme, že vo veľkomestách sú vedenia kladené pod komunikáciami. Sme zástupcovia ľudí a oni to chcú kvôli bezpečnosti. Preto som sa minule spýtal, či čakáme na prvú mŕtvolu a potom sa budeme chytať za hlavu, že predsa by sme s tým mali niečo robiť. Želiezovce boli vždy známe tým, že mali širokú hlavnú ulicu. Som zástancom zelene, ale prax ukázala, že tieto záhony nie sú praktické. Bol by som rád, keby sa ich s najnižšími možnými nákladmi, aj s pomocou aktívnych pracovníkov, podarilo zrušiť. Ruže by sme mohli rozdať obyvateľom.“

Na názor sme sa spýtali aj riaditeľa Obvodného oddelenia OO PZ v Želiezovciach kpt. Ing. Mariána Mikloška: „Tiež považujem kvetinové záhony za nebezpečné z hľadiska cestnej premávky, lepším riešením by bolo zrušiť ich. Pozdĺž cesty by sa dalo parkovať bez zvýšeného nebezpečia. Miesta na parkovanie v meste veľmi potrebujeme.“

Konečné rozhodnutie o ponechaní, resp. zrušení zatiaľ nepadlo, žiadne uznesenie nebolo prijaté, otázka teda zostáva otvorená. Pomôcť k riešeniu by mohli samotní obyvatelia, svojimi názormi na túto otázku, napríklad aj prostredníctvom nedávno vytvorenej

podzemné vedenia, ktoré bude potrebné preložiť mimo vozovky, taktiež na náklady mesta.“

Predkladateľ otázky, viceprimátor Pavel Polka vyjadril nespokojnosť s predloženou správou, preto sme sa ho spýtali na dôvod: „Z môjho pohla-

možnosti pridávania diskusných príspevkov na webovú stránku mesta, ale aj osobne či písomne. Takáto súčinnosť mestského aparátu a občanov v prípade jej úspechu by mohla byť príkladom riešenia ďalších otázok v oblasti rozvoja mesta. Ladislav Levický

Rekapitulácia rozvojových činností uplynulého obdobia

S blížiacim sa „polčasom“ volebného obdobia sa viacerí zamýšľajú nad jeho účinnosťou a výsledkami dosiahnutými za ostatné takmer dva roky. Tak, ako mnohé iné samosprávy, aj naša má spracovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja i rozvojový program mesta, na ktorých sa zakladajú rozvojové činnosti v tomto období. Mnohé z rozvojových projektov sú podmienené dostupnosťou grantových zdrojov z eurofondov, a tak sa mesto intenzívne zaoberá prípravou projektov na získavanie týchto zdrojov. Popri tom boli realizované rozvojové činnosti menšieho rozsahu. Zhrňme si v krátkosti, aké výsledky boli v uplynulom období dosiahnuté.

Deklarovaný, avšak predtým roky nefunkčný separovaný zber odpadov sa rozbehol, a to nielen z rodinných domov, ale aj na sídliskách, kde boli inštalované nové zberné nádoby. Boli osadené informačné tabule, ktorých potreba tiež dlhodobo rezonovala. Boli inštalované prvé prvky kamerového monitorovacieho systému v meste, ďalšie kamery by mali byť osadené v blízkej budúcnosti. S podporou občanov a z projektových zdrojov bolo

rekonštruované detské ihrisko na Hviezdoslavovej ulici. Začala sa revitalizácia prepojenia Trhovej a Agátovej ulice, modernizovalo sa ihrisko na ZŠ. Na viacerých miestach boli osadené nové lavičky, touto činnosťou sa začala aj rekonštrukcia lokality pred obchodným domom v centre mesta. V zmysle energetickej koncepcie mesta sa začal prechod tepelného hospodárstva na obnoviteľné zdroje. Postupne sa spracúva energetický audit mestských objektov a rekonštrukcia verejného osvetlenia

ty rekonštrukcie Sládkovičovej a Fučíkovej ulice, domu služieb, prebiehajú prípravy projektov na rekonštrukciu Železničnej ulice, budovy MsÚ, klubu dôchodcov, slobodárne, železovského domu smútku.

Všimame si, že posudzovanie výsledkov je zmiešané, avšak treba si uvedomiť, že závisia aj od dostupnosti vhodných projektových výziev. Mesto podalo v uplynulých dvoch rokoch viac projektov. Úspešný bol projekt na odkanalizovanie priemyselných areálov za železnicou (4,7 mil. Sk – 156 011,42 €) podaný do Enviroföndu, aj projekt na vyššie spomenutú rekonštrukciu detského ihriska (110 000 Sk – 3651,33 €). Nebol úspešný projekt na rekonštrukcie slovenskej ZŠ, ani projekt na zberný dvor odpadov podaný do Nórskeho finančného mechanizmu. V štádiu posudzovania, teda už podané, sú projekty na vybudovanie združeného zberného dvora – časť separovaný zber (7,5 mil Sk – 248 954,39 €), na združený zberný dvor – časť biofermentor (22,4 mil. Sk – 743 543,78 €), na rekonštrukciu Materskej

školy na Ul. SNP 9 (25 mil. Sk – 82 9847,97 €). Pripravuje sa europrojekt na dobudovanie kanalizácie na území celého mesta, za asi 200 mil. Sk (6 638 783,77 €). Bol schválený grant vo výške 1,2 mil. na vybudovanie multifunkčného ihriska v areáli ZŠ na Mierovej ulici.

Mesto pripravuje aj projekt, resp. program Mesto Franza Schuberta, pozostávajúci z viacerých projektov, ktorý realizácia je plánovaná aj za účasti kapitálov silných investorov. S niekoľkými záujemcami zo zahraničia rokovali vedúci predstavitelia mesta v uplynulých mesiacoch. Program predpokladá rekonštrukciu kaštieľa a vybudovanie koncertného centra Franza Schuberta, prevádzku sanatória s liečbou a rehabilitáciou, založenie internátnej hudobnej školy Franza Schuberta, dobudovanie centra mesta, vybudovanie výstavniska a viacúčelovej arény, aquaparku, rekonštrukciu autokempingu, budovanie športových areálov pri Hrone. Ráta s dobudovaním infraštruktúry v centrálnej mestskej zóne a na nábreží Hrona a s realizáciou programu biodiverzifikácie. Program je to nepochybne smelý. Dokázal nadchnúť aj svetoznámeho architekta Imre Makovecza, ktorý o ňom rokoval s našim primátorom v Želiezovciach začiatkom októbra. (ik)

Pripravuje sa aj rekonštrukcia nádvoria pri dome služieb

a pokračuje sa v príprave územného plánu centrálnej mestskej zóny. Pripravuje sa technický projekt parkoviska pri dome kultúry, projekt domu smútku vo Svodove, projekty prestavby garáží na MsÚ, oprava nádvoria domu služieb. Hotové sú projek-

Dripping už aj v Želiezovciach?

Drip painting, alebo skrátené dripping, predstavuje maliarsku techniku, pri ktorej sa maliar nezameriava na žiadnu kompozíciu, len mieša a strieda rôzne farby, necháva ich stekať... Malby sa tak vyznačujú farebnou bujnou a vyžaruje z nich silná energia.

Krátko po druhej svetovej vojne si túto techniku osvojil Jackson Pollock, ktorý je dnes považovaný za jedného z najväčších amerických maliarov. Jeho obraz s názvom No. 5 z roku 1948 bol v roku 2006 vydražený za 140 miliónov dolárov a stal sa tak najdrahším obrazom sveta.

Tento obraz i technika, akou bol vytvorený, zaujali Želiezovčana Vlada Rúfusa st. natolko, že sám rozhodol vyskúšať si maľovanie drippingovou technikou a ako 53-ročný objavil tak v sebe niečo, o čom netušil. Odvtedy je fascinovaný vlastnou schopnosťou stavať vedľa seba harmóniu a poriadok i úmyselnú neusporiadanosť. To, čo sa v reálnom živote zdá nezlučiteľné, vo vzájomnom pôsobení vytvára nové pohľady na svet, ak nie nové svety.

Vlado Rúfus st. si vyskúšal aj iné maliarske techniky, no najširšiu možnosť seba vyjadrenia mu poskytuje práve kombinácia akčného maľovania s drippingovou technikou stekajúcich farieb.

Takto je pre neho každý obraz originálom, ako sám hovorí a žiadny by nedokázal namaľovať znova, lebo „farbám sa rozkázať nedá.“ Napriek tomu, že zatiaľ oficiálne nevystavoval, jeho obrazy sú súčasťou mnohých súkromných zbierok na Slovensku i v zahraničí.

(šh)

Septembrové termíny vývozu separovaného odpadu

Mestský úrad Želiezovce oznamuje občanom, že zber separovaného odpadu v mesiaci september sa uskutoční v dňoch:

20. októbra z rodinných domov časti Svodov a Mikula,
21. októbra z rodinných domov z ulíc: Záhradná, Hurbanova, Poľná, Fr. Kráľka, Orgovánová, Gorkého, Krátka, Tichá, Pionierska, Kossuthova, Kherndlova, Sacherova, Potočná, Vrbová, Školská, Štúrova, Jeseňského, SNP (časť Želiezovce), Jarmočná a Cintorínska.

22. októbra z rodinných domov z ulíc: kpt. Nálepku, Ružová, Mierová, Železničná, Hviezdoslavova, Adyho, Dózsova, Fučíkova, Schubertova, Úzka, Tržná, Petófiho, Lipová, Nezábudková, Brezová, Agátová, Tulipánová, Narcisová, Nová, Poštová, Sládkovičova, Jilemnického, Hronská, Jókaiho a Zlatnícka.

23. a 24. októbra z obchodov

S odvážaním začíname o 8. hodine ráno, preto vás žiadame, aby nevyviazané vrecia s odpadom boli vyložené včas pred vaším domom.

Momentky z mestských dní 2008

Piatok, Dom kultúry: otvorenie Mestských dní 2008, otvorenie výstavy fotografií Levente Váradího z Budapešti a výstavy 1968 – 2008, hrala skuina Gereben. Po premietnutí filmu o Gézovi Pottovi strhujúce vystúpenie budapešťianskeho tanečného divadla Honvéd s programom Putovanie po dolnom Pohroní. Dobrá nálada a nadšenie prítomným vydržali do neskorých hodín - Tanečný dom s Tomášom Csehom a jeho priateľmi.

Udelené mestské ocenenia

Cena Pro Urbe bola udelená dvom hercom – želiezovským rodákom:

Ági Gubík, absolventka VŠMU v Bratislave, pôsobila v košíckom divadle Thália, neskôr v Jókaiho divadle v Komárne a v Szigligeti Színház v Szolnoku, v súčasnosti je herečkou Národného divadla v Budapešti. Na medzinárodnom festivale zahraničných divadiel v r. 2003 bola ocenená za postavu Niny v hre A. P. Čechova Čajka, na 39. celoštátnej filmovej prehliadke v Maďarsku získala ocenenie za najlepší ženský herecký výkon vo filme Panika. Okrem toho si zahrala vo filmoch Posledná večera, Malé oslavy, Pokoj v duši, Keep Smiling...

Attila Mokos, absolvent VŠMU v Bratislave, v súčasnosti herec Jókaiho divadla v Komárne, kde pôsobil ako umelecký vedúci a v rokoch 1997-98 ako riaditeľ divadla. Za herecké výkony bol ocenený v Sydney a Krakove, je osemnásobným nositeľom ceny Anny Ferenczy. Zahral si vo filmoch: Prípád na vidieku, Krajinka, Kruté radosti, Ďalšie dejstvo, Pokoj v duši a Marhuľový ostrov.

Cena primátora mesta bola udelená RNDr. Róbertovi Strakovi, učiteľovi na Gymnázii v Želiezovciach za dlhoročnú pedagogickú činnosť a úspešné vedenie svojich žiakov v SOČ, biologickej olympiáde, výskumoch v oblasti biológie a histórie.

(pm)

Program mestských dní bol organizovaný v spolupráci s Regionálnym osvetovým strediskom v Leviciach. „Snažili sme sa, aby si v programe každý našiel to svoje. Nebolo jednoduché zabezpečiť každý žáner v slovenskom aj maďarskom jazyku. Podľa mňa sa program vydaril, len škoda, že bolo menej ľudí, ako sme čakali,“ hodnotí hlavná organizátorka podujatia Katarína Mocsyová. Návštevnosť však najmä v nedeľu ovplyvnilo výrazne chladné počasie. A to žiaľ, ovplyvniť nevieme.

Sobota: členovia delegácií z partnerských miest sa zúčastnili výletu. Trstenčania navštívili Vyšehrad, Szentendre a Ostrihom, hostia z Maďarska si pozreli okolie Banskej Štiavnice.

Sobota, Námestie sv. Jakuba: Tri želania - program CVČ pre deti, súťaže, karaoke show..., jazda na ródeovom býkovi, skákacie hrady... jarmok ľudových remesiel... divadelné predstavenie v stane - ľudová rozprávka Ribike, kvalitné herecko-hudobné vystúpenie troch aktérov - divadelná dielňa Epopteia z Dunajskej Stredy. Deti opäť súťažili, tentoraz so Silákom Emilom - detský program Romana Mihálka a jeho priateľov z Levíc. Interoperett 2008 ...a tancovačka na námestí, hrá skupina Romix, skoro do rána...

Nedeľa ráno: celomestský budičiek s Veselou kapelou z Komárna, vztyčovanie vlajok Želiezovci a partnerských miest,

slávnostné zasadnutie MsZ a odovzdávanie ocenení... Populdní galaprogram Mestských dní 2008, príhovor primátora, odovzdávanie ocenení víťazom súťaže o najkrajší balkón, predzáhradku a okolie bytového domu... Moderovali Alena Senesiová a Beáta Melecsky. Marika Godová sprevádzaná Antonom Čukanom spieva evergreeny, Olga Szabová svoje najväčšie hity, program uvádza László Molnár... len tá zima... Aj napriek tej zime - Folklórna paráda - Jednota zo Srbska, Boróka, Fót a Tébáláb z Maďarska a samozrejme - náš Kincsó, ktorý to začal, aj ukončil.

1968 – 2008, alebo Spomienka na august 1968

Hneď po slávnostnom otvorení Mestských dní 2008 bola v Dome kultúry otvorená aj výstava dokumentov a dobových predmetov zo zbierok Heleny Kossúthovej a Pavla Polku. Najzaujímavejšími exponátmi boli doteraz nezverejnené úradné oznamy, letáky, a najmä vojenské mapy so slovenskými názvami miest a obcí písané maďarskou gramatikou - plán obsadenia južného Slovenska s dátumom 29. júla 1968 (!)... Návštevníci si prezreli aj množstvo fotografií obsadených Levíc a ďalších obcí južného Slovenska, predmetov ilustrujúcich životný štýl konca 60-tych rokov a odniesť si kópiu výtlačku mimoriadneho vydania denníka Smena z 22. augusta 1968.

(šh)

*Želiezovské spomienky***Lili Kohnová**

Lili Kohnová sa narodila 11. 1. 1930 v Želiezovciach. V 30-tych až 40-tych rokoch si v našom mestečku vyslúžila nezvyčajné pomenovanie: „Najkrajšie židovské dievča širokého okolia“. Ale azda právom. Veď Boh jej nadelil bystrosť, krásu, ale aj neobyčajný šarm. Práve ten šarm jej bol, žiaľ, skoro osudným.

Šťastné detstvo prežívala v rodnom dome, ktorý stál v priestoroch za bývalou želiezovskou vinárňou. Lilin otec Šalamún Kohn bol úspešný obchodník s priemyselným tovarom a predajňu mal v dnešnej herni Jolly Joker. Lili bola tiché dievča, veľa priateľiek získala až v tzv. štátnej opatrovni – predchodkyni slovenskej materskej školy. V nevšednej kráse jej čiernych očí jej mohla konkurovať azda len o päť rokov mladšia sestra Judka. Mali však židovský pôvod a fašistické, nacionalistické šialenstvo im už nalinajkovalo iný, bolestivejší osud. Lili Kohnová bola práve úspešnou žiačkou želiezovskej meštianskej školy, keď prenasledovanie židov neobišlo ani naše mesto. V rokoch 1942-1943 miestnym židom odobrali živnosť, obchody. Levické župné úrady ich vyhlásili za nezamestnaných, vraj sú príťažou spoločnosti. Od 5. apríla 1944 museli pre rozlíšenie na ošatení povinne nosiť žltú židovskú hviezdu. Už po mesiaci, 8. a 9. mája želiezovskí gazdovia hromadne ponúkali konské povozy a za dva dni presunuli svojich spoluobčanov do levického židovského getta. To

sa narýchlo vytvorilo v starých levických kasárňach. V gette ich zdržiavali len mesiac.

Pre približne 570 osôb v levickom gette prišiel osudový deň, 13. jún 1944. Lili Kohnová so sestrou, rodičmi ako aj stovkou

Austrália, 1980

našich želiezovských spoluobčanov - Židov prešla peši z kasární cez celé mesto až na Levickú železničnú stanicu. Boli naložení do tzv. dobyčiek a transport sa divným oblúkom cez Nové Zámky, Budapešť, Miškovec, Košice dostal až do koncentračného tábora Auschwitz - Osvienčim. Všade sa pripájalo zopár prepustených vagónov. Po príchode väčšina pochodovala priamo do plynových komôr. Malá Judka Kohnová sa zo zovretia sestry nešťastne vytrhla a bežala späť k vagónom, po zabudnutú bábiku.

Nikdy viac sa už sestry nevideli. Lili mala podivné šťastie. Všimli si jej krásu, a ako jedna z mála židoviek sa nemusela ostrihať dohola. Dostala sa do táborovej kuchyne a dennodenne krájala čierny chlieb. Ako jedna z mála sa dočkala oslobodenia z tábora. Len mimoriadne strastiplne sa z poľského Osvienčimu dostala až do rodných Želiezoviec. Krása jej tela a tváre jej bola, podľa jej slov, príťažou. O tom sa však bližšie nerada vyjadrovala.

V povojnových Želiezovciach našla len ich vykradnutý obchod. Útechou jej bolo azda len to, že po čase sa opäť stretla so svojou matkou, ktorá síce inou cestou, ale prežila holokaust. Otec sa nevrátil nikdy. Po komunistickom prevrate v roku 1948 im opäť skonfiškovali obchod. Bola to ďalšia rana, ktorá azda definitívne rozhodla, že

natrvalo odídu zo Želiezoviec. S pomocou niekoľkých ľudí si to málo, čo im zostalo, naložili na malé nakladne auto Studebaker a priateľ Alexander Rúža Dóka ju aj s matkou odviezol do Bratislavy. Mali vytýčený cieľ - ďalekú Austráliu. Keď sa jej šofér Dóka spýtal: „Lili a kedy sa vrátiš do Želiezoviec?“ Lili so slzami odpovedala: „Šanko, do Európy sa už nechcem vrátiť, nie to ešte do Želiezoviec, Šani, už nikdy...“

Pani Lili Kohnová - Blejchová žije ešte i dnes v ďalekej Austrálii. Tento rok - 8. a 9. júna 2008 svoj životný sľub porušila. Ťažko chorá, sa predsa len odhodlala s manželom, deťmi a vnukmi navštíviť Európu a dokonca aj rodné Želiezovce. Mal som to šťastie sa s ňou stretnúť, aj keď nemala záujem hovoriť so žiadnymi Želiezovčanmi. Po dlhšom rozhovore som bol bohatší o jej životné skúsenosti a súčasne som mohol len konštatovať, že Lili Kohnová má šarm ešte i dnes. Podvečer sa nechala autom pomaly previezť naším mestom, ktoré už nespoznávala. V ušiach mi znie posledná veta nášho rozhovoru: „Pali, nemala som záujem sa s nikým zvlášť stretnúť, ale pozdravte všetky moje ešte žijúce bývalé spolužiačky a spolužiakov...“

Pavel Polka

S autorom článku - 2008

Ponuka Domu kultúry v Želiezovciach

13.10. Predstavenia divadla Thália z Košíc
10.30 hod. Ágacská – pre deti a mládež
19.00 hod. Stewardess...ek – divadelné predstavenie v maď. jazyku

04.11. Predstavenia divadla J. G. Tajovského zo Zvolena

10.30 hod. Čin-čin – pre deti a mládež
18.00 hod. Šofér slečny Daisy

21.11. Predstavenia divadla Jókaiho z Komárna

10.30 hod. Csak a világ végére – pre deti a mládež

18.00 hod. Forgószínpad – divadelné predstavenie v maď. jazyku

03.12. Tri oriešky pre Richarda Rikkona
Klavírný koncert R. Rikkona
v D. K. v Želiezovciach o 18.00 hod.

Výstavy vo vestibule domu kultúry

6. 10. – 27. 10.

Výtvarné diela – Zuzana Bakaová

27. 10. – 18. 11.

Výtvarné diela – Vojtech Sipos (pri príležitosti 1. výročia úmrtia)

18. 11. – 08. 12.

Výtvarné práce žiakov ZŠ Želiezovce

8. 12. – 29. 12.

Výtvarné práce žiakov ZUŠ Fr. Schuberta

Levická burza informácií

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice organizuje 22. a 23. októbra Levickú burzu informácií vo svojich priestoroch na Ul. L. Štúra 53. Z programu: burza informácií pre žiakov 8. a 9. ročníkov ZŠ, prezentácia stredných škôl, národných projektov ÚPSVaR, stretnutie zástupcov úradu s primátormi miest, predsedami regiónov a riaditeľmi ZŠ (22. 10.), burza informácií pre študentov stredných škôl, prezentácia zamestnávateľov, národných projektov ÚPSVaR, stretnutie zástupcov úradu s primátorom Levíc, zástupcami zamestnávateľov a riaditeľmi stredných škôl (23. 10.).

Keep It Cool – festival hudby, kultúry a filmu

Miesto: Želiezovce, kino
 Dátum: 25. október 2008, 18:00 h
 Vstupné: 100/150,- Sk (3.32/4,98€)
 Predpredaj: do štvrtka 23. októbra 2008:
 Želiezovce: Dom kultúry, (po-pi 08:00-16:00)
 Papiernictvo Delfin (po-pi: 08:00-16:30,
 So: 08:00-12:30)
 Štúrovo: Green Pub
 Levice: Music Center, Sládkovičova 2,
 budova Junior, (po-pi: 11:00-17:00)

Spríevodné programy:

- Výtvarná výstava
- Graffiti
- premietanie 1-5-minútových filmov

Koncerty:

- UnoYmedio (Budapest)
- hudobný projekt maďarskej skupiny Másfél
- La Conspiration (Franciaország) – francúzsky hip-hop.
- Lavagance (Pozsony) – držiteľ ocenenia za najlepší alternatívny album r. 2006
- mr mirror – nová skupina želiezovskej undergroundovej scény

Oficiálna stránka podujatia: www.keepitcool.sk

Oznámenie o začatí prerokúvania Návrhu Územného plánu centrálnej mestskej zóny mesta Želiezovce.

Mesto Želiezovce začalo dňom 19. septembra 2008 prerokúvanie dokumentácie: Návrh Územného plánu centrálnej mestskej zóny Želiezovce. Spracovateľom Návrhu je Atelier DUMA, s.r.o. Sereďská 66, 917 05 Trnava – Modranka, hlavní riešitelia: Ing. arch. Maroš Fečík, Ing. Magdaléna Hornáková, Ing. arch. Róbert Paál.

S kompletným znením dokumentácie sa verejnosť môže oboznámiť na internetovej stránke mesta www.zeliezovce.sk alebo v pracovných dňoch od 8,00 do 15,00 na Mestskom úrade Želiezovce, č. dverí 9-11 (tel.č.036/7710403, 7711140, fax 036/7713004, e-mail: petr.vanek@zeliezovce.sk).

Verejnosť môže podať svoje pripomienky a návrhy k predloženej dokumentácii najneskôr do 20. 10. 2008.

Občianske združenie Želiezovské hlasy,
 Základná organizácia Csemadok v Želiezovciach,
 občianske združenie Blue Art,
 Regionálne osvetové stredisko v Leviciach,
 Základná škola s vyuč. jaz. maď. v Želiezovciach,
 Gymnázium s vyuč. jaz. maď. Komenského v Želiezovciach
 a Mestská knižnica v Želiezovciach

Vás pozývajú na jubilejnú prehliadku speváckych zborov, ktorá sa uskutoční v miestnom kultúrnom dome pri príležitosti 50. výročia usporiadania prvej celoslovenskej prehliadky maďarských speváckych zborov v Želiezovciach. Na tejto jubilejnej prehliadke spevokolov budeme spomínať aj na organizátora prvej prehliadky: Eugena Szijjártóa a na básnika Vilmosa Csontosa z príležitosti 100. výročia jeho narodenia.

Program prehliadky:**6. november 2008 (štvrtok):**

18⁰⁰Otvorenie výstavy v malej sále Kultúrneho domu (Csontos Vilmos, Eugen Szijjártó)

7. november 2008 (piatok):

11³⁰ Odborná prednáška Dr. Viktora Simeka o živote Eugena Szijjártóa pre žiakov ZŠ s VJM a Gymnázia s VJM
 Predstaví sa občianske združenie Blue art

8. november 2008 (sobota):

16⁰⁰ – 18⁰⁰ Predaj kníh a CD-nahrávok spevokolov
 18⁰⁰Koncert speváckych zborov. Slávnostný prejav: Takács András
 Vystúpiť:

Miešaný zbor Franz Schuberta zo Želiezoviec,
 Ženský spevácky zbor „Zoboralja“ zo Žirian,
 Spevokol Szedera Fábiána z Čeboviec,
 Ženský spevácky zbor z Čeboviec a
 Spevácky zbor maďarských učiteľov na Slovensku Lajosa Vassa

Hlavný sponzor prehliadky: Mesto Želiezovce

Hlavný patrón podujatia: Pavel Bakonyi, primátor mesta Želiezovce

OZNÁMENIE

Obvodný úrad životného prostredia Levice poslal Mestskému úradu v Želiezovciach dňa 30. 9. 2008 v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre informovanie verejnosti zámer stavby Vodné dielo Želiezovce. Do zámeru je možné nahliadnuť na MsÚ v Želiezovciach, oddelenie výstavby na prízemí č. dverí 9, 10 v pracovných dňoch v úradných hodinách. Zámer bude sprístupnený po dobu 21 dní do 21. 10. 2008. Verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko Obvodnému úradu životného prostredia Levice, Dopravná ulica 14, do 21 dní od doby, keď bola o zámere informovaná.

Pevne sa držte

Ak vaše investície na akciových trhoch prežívajú momentálne divokú jazdu, predat ich znamená uzamknúť straty a eliminovať tak možnosť tešiť sa z ich neskoršieho zotavenia a rastu. Využite súčasný čas skôr na plánovanie ako na kupovanie či predávanie.

Súčasný celosvetový chaos finančných trhov dosahuje gigantické rozmery a nervydrásajúce správy ženú investorov k trom možnostiam.

Prvá je všetko predat a utekať - nárast obratu v posledných týždňoch naznačuje, že mnohí sa pre tento krok už rozhodli.

Druhá možnosť je schovať hlavu pod paplón a nerobiť nič, keďže to, čo vlastnité, už má oveľa menšiu cenu, ako malo predtým.

Tretou možnosťou je rada magnáta Mayera Amschela Rotschilda, začať skupovať podcenené ceniny, ktoré tento chaos vytvoril.

Osobne odporúčam strednú cestu.

Aby ste prežili chaos, nemusíte byť géniom. Stačí trpezlivosť. Najdôležitejším finančným rozhodnutím môže byť, že odignorujete to, čo kvári ostatných. Tak

ako iné krízy predtým, aj táto sa pominie a objavíte za ňou nové príležitosti.

Súčasný pokles akcií nemusí byť len štandardný 27 %-ný, ako štatistický priemer. Zatiaľ trvá len necelý rok a nik nevie predvídať jeho dĺžku a hĺbku, ktorá môže dosiahnuť či presiahnuť rekordné 40 %-né hodnoty.

Analytici poukazujú na to, aby investori mali hotovosť na účtoch len do výšky, ktorá je garantovaná štátom, ak by banka padla. Hoci tieto účty platia mizerné úroky, sú aspoň bezpečné.

Nahor či nadol?

Ak by sa trhy zosunuli o ďalších 10 %, predat svoje investície nie je dobrý nápad. Nielenže ich predáte blízko najnižších hodnôt a zaknihujete si stratu, ale pridáte o možnosť budúceho rastu, ktorý môže byť explozívny.

„Ak sa ohliadneme na správanie sa burzy po krachu v r. 1987, 1998 a po splasnutí technologického bubliny po r. 2002, vidíme, že po 36 mesiacoch burza vzrastie rýchlo o 50 % a väčšina rastu sa uskutoční v prvých 24 mesiacoch. Veľa ľudí teraz predáva, ale tí, čo vydržia

risk, budú odmenení. „V súčasnosti je cesta nadol menej riskantná, ako možnosť prísť o príležitosť cesty nahor, ak sa pozeráte 2-3 roky dopredu,“ hovorí Jack Bowers z Fidelity Monitor.

Aj keď sa počas Veľkej hospodárskej krízy po r. 1930 globálni politici, úradníci a ekonómovia správali hlúpo, investori boli nakoniec v prevahe.

Zatiaľ sa globálne finančné inštitúcie správajú citlivo, priam brilantne. Centrálné banky koordinujú svoju činnosť a zaplavili vyschnuté finančné toky čerstvým kapitálom.

Čas nakupovať určite príde, ale zatiaľ nezaškodí sa pozeráť, či sa trhy správajú menej chaoticky.

Vetrom ošľahaní dlhodobí investori vedia, že takéto časy vytvárajú príležitosti, pretože trhy vždy zachádzajú do extrémov. Idú často vyššie než majú alebo padnú hlbšie než by mali.

Dobrym znamením býva, že sa často zanevrie na dobre spolu so zlým, čo vytvára fantastické príležitosti.

Tim Middleton, MarketWatch
Norbert Paul, nezávislý analytik

Gymnazisti mali Deň zdravia

Piatok 26. septembra bol na Gymnáziu v Želiezovciach Dňom zdravia. Ide o každoročne organizovanú akciu v rámci projektu Škola podporujúca zdravie. Cieľom je hravou a nenásilnou formou upriamiť pozornosť na zdravý životný štýl. Jednotlivé triedy medzi sebou súťažili v štyroch disciplínach – tvorivé dielne, pohybová disciplína (skupinová choreografia), vedomostná súťaž a súťaž v presnosti – hod do plechoviek. Okrem víťazov boli potom odmenení aj dobrovoľní darcovia krvi z radov žiakov.

Hlavnou organizátorkou podujatia bola Mgr. Alžbeta Straková, ktorá nám o tom povedala: „Išlo mi najmä o to, aby sa žiaci vzájomne spoznali, mali trošku pohybu, zasúťažili si, aby si odniesli pekné spomienky. Myslím si, že aj oni majú z toho dobrý pocit, že sa trošku zabavili. Umiestnenie podľa mňa nebolo až také podstatné.“

Cenami pre víťazné triedy boli napr. deň s vyučovacím časom skráteným na 4 hodiny – podľa vlastného výberu, alebo dva dni neskúšania, tiež podľa vlastného výberu, nesmú však nasledovať po sebe. „Celá akcia bola vydarená, bolo to pekné, všetci sa snažili...

A ceny? Áno, sú perekné, aj minulý rok boli také... Je to už tradícia.“ – hovorí žiak 4. ročníka Samuel Bahna.

Ďalší štvrták Ján Opavský: „Tú cenu – dva dni neskúšania, to by som prijal, lebo niekedy je toho skúšania naozaj veľa... Ale celé to bolo dobré. Nemôžem hovoriť za všetkých, ale mne sa to páčilo, nielen preto, že máme deň voľna. Je to dobre zorganizované. Tešil som sa na to každý rok...“ Aj on vidí hlavný zmysel akcie vo vzájomnom zblížení. „Nacvičujú sa tie tance, pritom sa stmeluje triedny kolektív a potom sa zblížia žiaci celej školy, lebo sa tu zídu na spoločnej akcii.“

Žiaci teda potvrdzujú, že podujatie okrem výchovného pôsobenia podporuje i dobré medziľudské vzťahy, čím sa naplňa ten základný cieľ organizátorov. (šh)

Kráľ jesene prichádza...

Aj u nás hynú

Prudké výkyvy počasia v polovici septembra opäť spôsobili úhyn lastovičiek v našom meste, podobne ako v minulom roku. V studenom daždivom počasi tieto sťahovavé vtáky zoslabnú a často hlfne hynú. Pred jesenným sťahovaním si nahromadia veľké množstvo tuku, s ktorým dokážu zdvojnásobiť svoju hmotnosť, s týmito zásobami však nevystačia vždy.

„Naše“ lastovičky sa na dlhú cestu vydali už skôr, začiatkom septembra. Premrznuté vtáky pochádzali zo severnejších častí Európy. Pred vrtochmi počasia sa skrývajú na miestach, ktoré im poskytnú aspoň trochu tepla, napríklad v okenných výklenkoch, ako vidíme na priloženej snímke. Lastovičky sú schopné preletieť denne aj 150 km, avšak dlhú cestu do teplejších krajín občas neprežije aj vyše tretina z nich.

(ik)

HISTÓRIA ŠKOLY

(Tretia časť)

Meno školy zveľaďuje aj vytváranie tradícií. Tie hrajú dôležitú úlohu aj z pohľadu detských spoločenstiev. Tomu venovali značnú pozornosť aj v Želiezovskej rímsko-katolíckej ľudovej škole.

V školskej kronike sa píše, že učitelia zorganizovali každý rok „viac vydarených slávností pri rôznych príležitostiach. O nadšenie nebola núdza.“ Najbohatšie programy boli realizované pri príležitosti cirkevných sviatkov. Žiaci každý rok predviedli vianočné divadlo, napr. Nájdené dieťa, Radosť Vianoc, Betlehemske dieťa, Ježiškov cukrík, Betlehemska noc, Vianoce trpezlivých, Malý Ježiško prináša mier. Kronikár zaznamenal, že nezabudnuteľné boli Vianoce roku 1928, kedy žiaci predviedli dve divadelné predstavenia: Keď anjelik plače a Mier ľuďom. Podľa kroniky: „Predstavenie sa mimoriadne vydarilo. Každé z troch predstavení sledovalo zaplnené hľadisko. Tentoraz sa už na javisku svietilo elektrickou energiou, čo len prispelo ku krásne predstavenia.“ Návčik koordinovali a režírovali najmä riaditeľ Štefan Dely, kantor-učiteľ Eugen Nemes a jeho manželka, Mária Király. Samozrejme, slávnosti sa viazali aj k iným príležitostiam. Program tvorili najčastejšie piesne, básne, detské tance, scénky. Zmienime sa o niekoľkých: literárne jubileá (Sándor Petőfi, János Arany), tanečné fašiangové večery, deň vtákov a stromov, pamiatková slávnosť Cyrila a Metoda, výročie založenia Československej republiky, narodeniny prezidenta Tomáša Gariquea Masaryka. O ňom sa kronika zmieňuje takto: „Pri príležitosti 80. narodením prezidenta republiky organizujeme 7. marca 1930 školskú slávnosť v sále hostinca U Štefka. Slávnosť organizujú železovské školy spoločne, a to: slovenská štátna škola, rímsko-katolícka ľudová škola, reformátska základná škola, slovenská a maďarská škôlka.“ Prihovor odznel v slovenskej i maďarskej reči: „Slovenský prihovor k deťom – Katarína Balázová (mnohým známa pani učiteľka Kurucová, ktorá tu učila od 1. septembra 1927), maďarský prihovor k deťom

– Eugen Nemes.“ Kronika sa zmieňuje nielen o programe podujatia, ale aj o odznelých piesňach, básňach a príhovoroch, a to tak, že každé dieťa zapísalo vlastnoručne vlastný program. Citujeme niekoľko myšlienok T. G. Masaryka v podaní a zápise Lajosa Ballu:

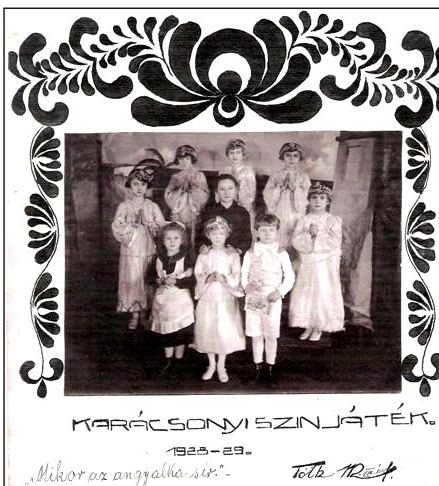
„Hľadaj pravdu, počúvaj ju, uč sa spravodlivosti, miluj spravodlivosť, hovor vždy pravdu, drž sa jej a ochraňuj ju po celý

život... Bohatnutie nemôže byť hlavným cieľom človeka, záleží od toho, kto vie využiť to, čo má... Náš patriotizmus musí byť činný, nie neutrálny, nesmie sa zakladať na nenávisti voči susedským národom, ale na láske k vlastnému národu... Spoločenské usporiadanie, v ktorom jedných ničí materiálna bieda, druhých nadbytok, je nesprávne a nespravodlivé.“

Tieto myšlienky zrejme platia aj dnes.

Prijmy z divadelných scénok či iných podujatí (v priemere 500–1000 korún) boli použité na exkurzie, dopĺňanie knižnice, vybavenia (harmónium, pomôcky), odmenenie chudobných, ale snaživých žiakov a na účely Červeného kríža.

Ferenc Nyustyin

Štefan Molnár (23. novembra 1936)

„Svetlo sveta som uzrel v Mukačeve, na úpätí severovýchodných Karpát. Môj otec tam vtedy pracoval. V piatich-šiestich rokoch som už naháňal loptu na mäkkej trávě pri Hrone. V šestnástich som účinkoval v dorasteneckom družstve spolu s Ernim Mokosom, Šanim a Vojtechom Szalaim, Šanim Nyírórom a Bandim Dulaim, s ktorými sme bezstarostne hrávali pod taktovkou niekdajšieho brankára Ladislava Havlíka. Zaradenie do družstva dospelých som si vyslúžil v roku 1955, vo vtedajšom ČH som najčastejšie účinkoval s Ernim Mokosom, Lacim Némethom, Jankom Nováčíkom, Adamom Števulom a Ivanom Milanom,“ predstavuje sa bývalý futbalista, ktorý sa na ihrisku najlepšie cítil na poste pravého záložníka. Povinnú dvojročnú vojenskú službu absolvoval v českých Lounoch, kde sa tiež zaoberal športom. Počas tréningov v telocvični Spartaka Louny si vedúci civilného mužstva všimli jeho pohyb a kopaciu techniku. Angažovali ho a počas víkendov zbieral body v tamojšej krajskej súťaži. Stretávali sa s mužstvami ako Most, Terežín, Žatec, Slaný. Svojmu priateľovi, Šaňovi Sedlákovi posielal výstrižky z novin, v ktorých sa spomínalo aj jeho meno. „Po návrate domov som prvý zápas odohral v I. A triede proti Nitre na ich pôde. Táto súťaž zodpovedala terajšej III. lige. V ležaku sme prehrali dvomi gólmi, ale odborne zdatní diváci nás – Csikósa, Mokosa, bratov Szalaiovcov, Baku, Sasváryho, Garaiho, Pálinkása a ďalších – do šatní sprevádzali neutíchajúcim potleskom. Vo svojich 26 rokoch som sa zamestnal v Tekovských Lužanoch a na prikaz tamojšieho starostu som vo svojej kariére pokračoval v tejto obci blízko Želiezoviec. Hral som tam šesť rokov. Je zaujímavé, že po návrate do Želiezoviec som musel opustiť tamojšie zamestnanie. Nikdy nezabudnem, ako sme nad Želiezovčanmi vyhrali 2:0. Pri zle vypočítanom zraze som nechtiac kopol Karčího Oláha. Želiezovčania sa do mňa pustili s takou vehemenciou, že som sa pomaly začal obávať o život. Nakoniec som však domov cestoval ich autobusom,“ hovorí o dávnych udalostiach. Neskôr hral za Pohronský Ruskov,

kde aj ukončil svoju aktívnu kariéru vo svojich 39 rokoch. Prezradil, že najradšej mal trénerov Štefana Mezölakyho, Aurela Nagya a Alexandra Németha. Už niekoľko rokov ho nevidame na diváckej tribúne, lebo je nespokojný s výkonom hráčov. V televízi si však pozrie športové prenosy, najviac mu bije srdce za Slovan Bratislava a maďarský Vasas. Má rád najmä portugalský, holandský a nemecký futbal. „Rád som trávil čas poľovačkou a športovou strelbou. Bol som medzi prvými, ktorí si na Slovensku vyslúžili honosný titul „majster strelby“. Pravidelne som sa zúčastňoval celoštátnych súťaží v Pardubiach, Brne či Olomouci, súťažil som dokonca aj s olympijským víťazom Josefom Panáčkom. Moje meno je zachytené aj v knihe Poľovnícke strelectvo známeho odborníka Tomáša Krivjanského, ktorá vyšla pred tromi rokmi,“ hovorí. Na rozlúčku dodáva krátku historku: „V jednu studenú novembrovú nedeľu sme nastúpili na zápas vo Svätom Petri. Pred zápasom som v tamojšom hostinci so súhlasom trénera objednal pre každého z nás čaj s rumom. Aj to zabralo, veď sme vyhrali 7:1. Obráz hry sa však obrátil a súper začal skórovať, až sa zrodil výsledok 7:6. Tvrdím, keby sme hrali ešte niekoľko minút, možno aj otočia skóre a vyhrajú,“ hovorí s úsmevom 72-ročný bývalý hráč, známy svojimi tvrdými strelami, ktorý viac ako štyri desaťročia odpracoval ako másiar.

Gábor Ábel

Tenisový záver sezóny

Dňa 2. 8. 2008 sa v tenisovom areáli uskutočnil tradičný turnaj v dvojhre mužov za účasti 20 registrovaných i neregistrovaných hráčov. Napriek nepriazni počasia všetci hráči podali kvalitný výkon. Celkové prvenstvo z minulého roka obhájil najmladší účastník turnaja Peter Sádovský ml., ktorý vo finále porazil Juraja Bachledu 6 : 4, 3 : 0 skr. Na treťom mieste sa umiestnil Martin Pizúr.

Dňa 6. 9. 2008 sa uskutočnil záverečný sezónny turnaj v štvorhre mužov za účasti 18 domácich hráčov. Turnaj organizovaný EES. s.r.o. mal veľmi dobrú hernú úroveň. Umiestnenie: 1. Štefan Hegedús/Patrik Pizúr, 2. Peter Sádovský

ml./Pavol Bachleda, 3. Ervín Hegedús/Peter Sádovský st., Martin Pizúr/Robert Kovács (ps)

Miestni podnikatelia podporili žiakov

Mladí futbalisti dvoch žiackych družstiev Mestského športového klubu (v kategórii starších a mladších žiakov) mohli začať tohtoročnú sezónu dostatočne vystrojení loptami. Vďaka sponzorom – miestnym podnikateľom – získali 22 lôpt, ktoré využijú tak v tréningovom procese, ako aj v majstrovských zápasoch. V mene hráčov, MŠK i svojom svoje podakovanie tréneri družstiev Marian Šalaga a Pavel Bachleda týmto vyslovujú sponzorom: Eugen Suba – Gardenflo, Miroslav Opavský – Espinn, Árpád Hasznos – Caravan AM, Ladislav Sokol – Šport Plus, Ervin Urban – Mobilshop, Ervin a Peter Hegedúsovci – Euro Energy Slovakia, Erik Sedlák – Laher, Peter Valkovič – P+P Interiery, Peter Pólya a Ladislav Horanský – Stavmat HP.

(ic)

FUTBAL

Majstrovské zápasy MŠK Želiezovce

Želiezovce – Kozárovce 6:0 (5:0)
 Lauko 2, Porubský, M. Páchnik 2, Janšík
 Čajkov – Želiezovce 1:0 (0:0)
 Želiezovce – Horné Turovce 3:1 (0:1)
 Porubský, Lauko, öngöl
 Nová Dedina – Želiezovce 0:7 (0:5)
 Porubský 3, Fúri, Kokoška, D. Števko, Lauko

Dorast V. liga – Východ

Želiezovce – Tekovské Lužany 7:1 (2:1)
 Rotík 3, Varga 2, Németh, Dobias
 Kmetovo – Želiezovce 2:2 (1:0)
 Rotík 2
 Želiezovce – Marcelová 6:1 (3:1)
 Varga 2, Németh 2, Szabó, Herceg
 Želiezovce – Štúrovo B 3:2 (2:0)
 Varga, Rotík, Šulyan

Starší žiaci III. liga – Juh

Šaľa B – Želiezovce 5:0
 fělbemaradt a vendégjátékosok alacsony létszáma miatt
 Želiezovce – Dunajská Streda 0:4
 fělbemaradt a vendégjátékosok alacsony létszáma miatt
 Šurany – Želiezovce 6:1 (1:1)
 Rupek
 Želiezovce – Okoličná 0:14 (0:9)

Mladší žiaci III. liga – Juh

Šaľa B – Želiezovce 7:0 (7:0)
 Želiezovce – Dunajská Streda 0:9 (0:4)
 Šurany – Želiezovce 7:0 (2:0)
 Želiezovce – Okoličná 0:6 (0:2)

(nyf)

Csontos Vilmos emlékére...

10. old. →

Jól eső érzés leírni, hogy Csontos Vilmos a sok megpróbáltatások köze-
pette szép és gazdag életet élt. Utolsó találkozásunkkor (1998) társalgá-
sunk során már érezhető volt a világi életből való távozásának szándéka.
Rendezgette írásainak jegyzékét, időrendbe szedte a harmincas évektől
megjelent költeményeit, cikkeit. Az utolsó évtizedben már nem mozdult
ki zalabai otthonából, egészségi állapotára és fáradtságára hivatkozott.
A zselízi városi könyvtár és e sorok írójának kérésére még elvállalta
(1998. március 18-án) az utolsó író-olvasó találkozón való részvételt.
Úgy nyilatkozott, hogy azért, mert az első író-olvasó találkozója is Zselí-
zen volt a harmincas években. Örömmel mesélt a diákseregnek ifjúkori
olvasmányélményeiről: „Az első olvasmányélményt igen zseni korában
szerzi meg mindenki, aki a betűket megszereti, s ez kíséri és táplálja könyv-
mohóságát, s olvasásra ösztönzi egész életén keresztül. Nincs baj ott, ahol a
szülők segíteni tudnak a könyvek kiválasztásában, s egy-egy névnap vagy
ünnep alkalmával olyan könyvet ajándékoznak, mely olvasmányélményt
szerez. Gyermekünknek ez az igazi útravaló, ez segít eligazodni az életben,
mely sokszor próbára teszi azt is, aki olvasott és tapasztalt. Még el kell mon-
danom, hogy az iskola tehet a legtöbbet abban, hogy a kisdíjakot eljuttassa
az első olvasmányélményhez, hogy a műveltség terén, lélekben gazdagok
legyünk.”

Jó volt hallgatni a költő mély gondolatait, selymes hangja mindig is em-
lékezetemben marad. Befejezésül álljon itt egy idézet Csontos Vilmostól:

„Ne kérdezzétek, nem tudom,
Miért nem mentem másik úton.
S miért hozott vissza lábam,
Amikor már messze jártam.”

Valóban itt maradt köztünk élete végéig, nem hagyta el szülőföldjét,
talán azért, mert nem engedték a zöldellő zalabai dombok, a Szikince
árnyas vize, a szülőföld szeretete.

Nyustyin Ferenc

Október 24-én délután 14:00 órakor Zalabán emlékünnepe-
lyt tartanak Csontos Vilmos tiszteletére. Felkért vendéglőadó: Csáky Pál.
Október 12-én Garamsallón tartanak megemlékezést.

Keep It Cool – a zene, a kultúra és a film fesztiválja

A Blue Art Polgári Társulás 8. alkalommal rendezi meg Zselízen a Keep
It Cool multikulturális fesztivált. A rendezvény célja a kulturális értékek
közvetítése a fiatalok felé. A fő programban négy zenekar mutatkozik be
a közönségnek. A magyarországi unoYmedio a Másfél zenekar új projektje,
melyben drum 'n bass, jungle és dub alapokra épülő zenét játszanak élőben,
MC Zeek kíséretében.

A fesztivál történetében idén először a hip-hop is teret kap. A franciaor-
szági La Conspiracy csapatból érkezik a fesztiválra Trinita és Monsieur 21.

A hazai alternatív zenei életet a pozsonyi Lavagance zenekar képviseli,
amely 2006-ban az év legjobb alternatív lemeze díját nyerte el. A Miles című
számukra készített videoklipet az MTV zeneclapján napirenden játszotta.

A Keep It Cool fesztivál minden évben igyekszik teret adni az amatőr
zenekaroknak is. Idén a zselízi mr mirror kap lehetőséget a bemutatkozásra.

A rendezvény kísérőprogramjai közt megtalálható lesz a festménykiál-
lítás, a graffiti, a performance és az Azyll portállal együttműködve az 1 és 5
perces kisfilmek vetítése.

A fesztivált 2008. október 25-én, 18:00 órai kezdettel rendezik meg
a zselízi moziban. A belépődíj ára elővételben 100,- Sk (3,32€) a helyszínen
150,- Sk (4,98€). Az elővétel 2008. október 23-áig (csütörtökig) tart.

Elővételi helyek:

Zselíz: Művelődési Otthon (H—Pé: 08:00—16:00)

Delfin Papírüzlet (H—Pé: 08:00—16:30, Sz.: 08:00—12:30)

Párkány: Green Pub

Léva: Music Center, Sládkovič utca 2, Junior épülete, (H—Pé:
11:00—17:00)

A rendezvény hivatalos weboldala: www.keepitcool.sk

Kronika - Krónika

Sľubili si vernosť – Házasságot kötöttek

20. 9. Norbert Piatrik (Lontov) – Petra Strehajka (Lontov),
Martin Pizúr (Želiezovce) – Ružena Töröková (Želiezov-
ce), 27. 9. Karol Hubáček (Sikenica) – Dana Danková
(Sikenica), Bc. Milan Ivan (Želiezovce) – MUDr. Kamila
Mikulová (Želiezovce), 4. 10. Róbert Danča (Želiezovce)
– Mgr. Erika Vincúrová (Želiezovce)

Gratulujeme - Gratulálunk

50
Helena Šantová 02. 10.
Eugen Bocz 05. 10.
Ladislav Zoreník 07. 10.
Magdaléna Šimková 07. 10.
Judita Mincérová 09. 10.
Ružena Barkociová 13. 10.
Ladislav Vékony 24. 10.
Mária Mózešová 29. 10.
Magdaléna Szilágyiová 31. 10.

60
Ladislav Farkaš 02. 10.
Ing. Alexander Tóth 05. 10.
Pavol Gaál 06. 10.
Terézia Dóková 09. 10.
Gabriel Končal 10. 10.
Ladislav Ambrúz 28. 10.
František Harbuta 28. 10.
Zuzana Babecová 31. 10.

70
Zoltán Fóthy 01. 10.
Matilda Mihoková 19. 10.
Margita Jakušová 28. 10.

80
Magdaléna Mészáros 01. 10.
Anna Fečkeová 11. 10.

Opustili nás – Elhunytak

10. 9. Juliana Beňová (Kalinčiakovo, 85 r.), 12. 9. Anna
Peliová (Šahy, 69 r.), 16. 9. Alžbeta Vlachyňová (Želie-
zovce, 73 r.), 18. 9. Dezider Ročkai (Lontov, 77 r.), 20.
9. Piroška Bielíková (Nýrovce, 85 r.), 28. 9. Ján Krupec
(Želiezovce, 74 r.), 2. 10. Juliana Csenkyová (Želiezovce,
75 r.)

Želiezovský spravodajca

Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce

Číslo registrácie: OÚ 1/99

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: LVT Levice

Názory uverejnené v novinách nemusia odzrkadľovať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Kiadó: Zselíz Város Önkormányzata

Nyilvántartási szám: OÚ 1/99

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselízi Városi Hivatal, Snf u. 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: LVT Léva

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

LK REAL SLOVAKIA

Richard Tóth, tel. č. 0917 623 766, 0902 184 203
e-mail: richard.toth@lkreal.sk

Predaj, kúpa, sprostredkovanie nehnuteľností.
Zverte svoj dom, byt, pozemok do našej starostlivosti.
Zabezpečíme Vám bezstarostný predaj a kúpu nehnuteľností
bez zbytočných starostí.
Vopred sa tešíme na budúcu možnú spoluprácu.

LK REAL SLOVAKIA

közvetítő iroda

Tóth Richárd, tel. 0917 623 766, 0902 184 203
e-mail: richard.toth@lkreal.sk

Ingatlan adás-vétel, közvetítést biztosítunk.
Változtassa meg életét,
vásároljon házat vagy lakást gondok nélkül.
Megfelelő szakértelmet, gyors megoldásokat,
gondtalan vásárlást
biztosítunk ügyfeleinknek.

(08-11)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Fájdalomtól megtört szívvel és könnyes szemmel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, ismerősnek, jószomszédnak, munkatársnak, utcabelinek, a sok jó barátunk és mindazoknak, akik szerették, és elkísérték utolsó útjára a zselízi temetőbe drága szeretettünket

Parák Lászlót.

Köszönjük a sok virágot, koszorút,
mellyel enyhítették mély fájdalmunkat.
Özvegy édesanyja és két nővére családjával

(08-10)

MEGEMLÉKEZÉS

„Valamikor régen az oltár előtt megfogadtam néked,
hogy nem hagylak el soha-soha többé téged.
De a halál gonosz és mostoha. Fogadalmam kettéhasította.
Halálom óráján reszketett a lelkem, reszketett a testem.
Fogadalmam a sírba vittem. A sír mélyén örökre eltemettem
Légy boldog, és jószágodért áldjon meg az Isten.

Fájó szívvel emlékezünk
Mocbeichel Mária Teréziára
október 15-én, halálának első évfordulóján.

A gyászoló család

(08-9)

Pracovná príležitosť, vzdelávanie, kariérny rast – Munkalehetőség,
továbbképzés, karrier. Info: 0905 241 119

Ž a l ú z i e

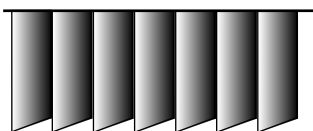
▪ Horizontálne a vertikálne látkové

- exteriérové
- medziokenné
- interiérové

▪ Protihmyzové sieťky

▪ Silikónové tesnenie okien a dverí

▪ Plastové zhrňovacie dvere

(04-2)

LUNAP - NÉMETH 036/773 91 91 0905 42 00 44

Vykupujem starožitnosti rôzneho druhu

napr. nábytok (aj v poškodenom stave), obrazy,
hodiny, porcelán, striebro, lustre, šable, bodáky
a iné zbrane.

Platím v hotovosti.

036/622 35 96, 0903 439 094

Felvásárolok mindenféle régiséget

pl. bútort (sérült állapotban is), képeket, órákat,
porcelánt, ezüstöt, csillárokat, kardokat, szuro-
nyokat és egyéb fegyvereket.

Készpénzben fizetek.

(04-3)

VLASOVÉ ŠTÚDIO RENA
SNP 25 (bývalé žlté butiky)
0918 990 198

Účesy v období stužkových slávností
(november, december)

za akciové ceny do 250 Sk

(08-12)

A szelektív hulladék elszállításának szeptemberi időpontjai

A Zselízi Városi Hivatal értesíti a lakosságot, hogy az osztályozott hulladékokat szeptemberben a következő napokon fogjuk begyűjteni:

Szódóról és Mikoláról október 20-án.

A következő utcákból: Kert, Hurban, Mező, Fr. Král', Orgona, Gorkij, Rövid, Csendes, Úttörő, Kossuth, Kherndl, Sacher, Patakparti, Fűzfá, Iskola, Štúr, Jenesský, Sznf (a zselízi rész), Vásár és a Temető utcából október 21-én.

A Nálepka, Rózsa, Béke, Vasút, Hviezdoslav, Ady, Dózsa, Fučík, Schubert, Piac, Petőfi, Hársfa, Nefelejcs, Nyírfa, Akácfa, Tulipán, Nárcisz, Új, Posta, Sládkovič, Jilemnický, Garam, Jókai, Ötvös utcákból és a Szoroskából október 22-én.

Az üzletekből október 23-án és 24-én.

A gyűjtést mindig reggel 8 órakor kezdjük, ezért kérjük Önöket, hogy időben tegyék ki zsákjaikat a házuk elé. Továbbá, kérjük, hogy a zsákokat ne kössék be.

Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici (☎7711000) ponúka:

Ulrich: Pletenie košíkov

V. Meder, Talentum 2008, 32 str., 79 Sk (2,62 €)
Šikovní príručka s praktickými ukázkami

Béliveau-Gingras: Výživa ako zbraň proti rakovine

Bratislava, Balneotherma 2008, 216 str., 396 Sk (13,14 €)
Niektorým druhom rakoviny možno predchádzať správnu stravu. Kniha je určená všetkým, aj deťom.

V čase dinosaurov

Bratislava, Matys 2008, 229 Sk (7,60 €)
Interaktívna kniha pre deti s priloženými šablónami a ceruzkami.

kniznicazeliezovce@kredit.sk

A Városi Könyvtár könyvkereskedésének (☎7711000) ajánlata:

Kisgyermek nagy képeskönyve

Budapest, SIFI 2008, 190 old., 249 Sk (8,27 €)
Sok színes állat és kedves versikék várják a kicsiket.

G. Volke: Bolygónk

Budapest, Manó Kft. 2008, 50 old., 179 Sk (5,94 €)
Kérdések és válaszok csodálatos világunkról.

Berényi P.: Csalimese

Budapest, Aquila 2008, 59 old., 169 Sk (5,61 €)
Verses mesés könyv sok színes képpel.

Molnár István (1936. november 23—)

„Az Északkeleti-Kárpátok aljában elterülő Munkácson láttam meg a napvilágot. Édesapám ugyanis ott vállalt akkortájt munkát. Öt-

Molnár István balról a negyedik

hat éves koromban már a Garam parti puha gyepen kergettem a rongylabdát társaimmal. Tizenhat évesen a zselízi ifjúsági csapatban Mokos Ernivel, Szalai Sanyival és Bélával, Nyíró Sanyival és Dulai Bandival focizgattunk könnyedén és gondtalanul, ahol az egykori kapus, Havlík Laci bácsi volt az edzőm. A felnőtt csapatba való besorolást 1955-ben érdemeltem ki, az akkori H-ban Mokos Ernivel Németh Lacival, Nováček Jankóval, Števula Adammal és Ivan Milannal szerepeltem a legtöbbet – kezdi a bemutatkozást az egykori labdarúgó, aki leginkább a jobb fedezet posztján érezte jól magát. A kötelező két éves katonai szolgálatot a csehországi Lounyban töltötte, ahol rögtön megkapta a rendkívül megtisztelő sportfelelősi posztot. A tornatermi edzések során a Spartak Louny civil csapat vezetői is felfigyeltek Pista mozgására és remek rúgótechnikájára. Leigazolták őt, és hétvégeken az ottani kerületi bajnokságban szereplő gárdában gyűjtötte a pontokat. Olyan csapatokkal mérkőztek meg, mint Most, Terezín, Žatec és Slaný. Rendszeresen küldözte lelki barátjának, Sedlák Sanyinak az újságokban megjelent tudósításokat, ahol az ő neve is szerepelt az összeállításokban. „Hazatérésem után a nyitraiak ellen vívtuk az első mérkőzést idegenben az I. osztályban, ami a mostani III. ligának felel meg. Zuhogó esőben kétfólos vereséget szenvedtünk, de a hozzáértő közönség vastapsa kísért bennünket a öltözőbe Csikóssal, Mokossal, a Szalai fivérekkal, Bakával, Sasváryval, Garaival, Pálkással és a többiekkel. Huszonhat éves koromban Nagysallóban jutottam álláshoz,

s az ottani faluvezető utasítására a Zselízhez közeli községben folytathattam csak pályafutásomat, ahol hat évet húztam le. Érdekes, hogy a Zselízre való visszatérésem kapcsán pedig a nagysallói munkahelyemet voltam kénytelen feladni. Sosem felejttem el, amikor 2:0 arányban diadalmaskodtunk a zselízi focisták fölött. Egy rosszul kiszámított ütközés során akaratlanul megrúgtam Oláh Karcsit. Úgy kikezdtek a zselíziek, hogy már az életemet is veszélyben láttam forogni. A végén aztán mégis az ő autóbusszunkkal utazhattam haza” – avat be a történesekbe riportalanyom. Később még az oroszok csapatát is kísérette közreműködésével, s ott fejezte be aktív sporttevékenységét harminckilenc évesen. Elárulta, hogy a legkedveltebb edzői közé Mezőlaky István, Nagy Aurél és Németh Sándor tartoztak. Néhány éve nem látjuk őt nézőként sem a futballpályákon, mivel elégedetlen a játékosok teljesítményével. A televízióban viszont szinte valamennyi sportközvetítést megtekint, a Slovan Bratislaváért és a Vasasért dobog a szíve. Elsősorban a portugál, a holland és a német focit kedveli. „Kedvenc időtöltésem volt a vadászat és a sportlövészet. Az első között érdemeltem ki Szlovákiában a »lövészet mestere« megtisztelő címet. Rendszeresen részt vettem a pardubicei, a brünni és az olomouci országos seregszemléken, s Josef Panáček olimpiai bajnokkal is összemérhettem tudásomat. Nevem szerepel a neves szakíró, Tomáš Krivjanský: Polovnícke strelectvo című három évvel ezelőtt kiadott könyvében is. Fiam

Molnár István

gyermekkoros, két unokám közül sajnos egyik sem futballozik versenyszerűen” – mondja. Búcsúzásul még egy régi sztorit is elmesél: „Szentpéteren léptünk pályára egy zimankós, novemberi vasárnapon. A találkozó előtt az ottani kocsmában az edzőnk beleegyezésével egy-egy rumos teát rendeltem magamnak és valamennyi csapattársamnak. Az izgatószernek meg is volt a hatása, hiszen már 7:1-re vezetünk. Ekkor azonban nagyot fordult a kocka, az

ellenfél sorra rúgta a gólokat és 7:6 lett a végeredmény. Állítom, ha még két-három percet játszottunk volna, talán még a győzelmet is megszerezték volna a vendéglátók” – meséli mosolyogva a 72 éves, erős lövéseiről elhíresült valamikori labdarúgó, aki több mint négy évtizedig hentesként dolgozott.

-ág-

A helyi vállalkozók támogatták a diákcsoportot

A városi sportklub fiataljai (az alsó és felső kategóriás diákcsoportok) megfelelően felszerelkeztek futball-labdákkal az idei szezonra a helyi vállalkozóknak köszönhetően, akik 22 labdát ajándékoztak nekik. Az edzők – Marian Šalaga és Pavel Bachleda – a játékosok nevében is köszönetüket fejezték ki a következő vállalkozóknak: Suba Jenő – Gardenflo, Miroslav Opavský – Espinn, Hasznos Árpád – Caravan AM, Sokol László – Sport Plus, Urbán Ervin – Mobilshop, Hegedűs Ervin és Peter – Euro Energy Slovakia, Sedlák Erik – Laher, Valkovič Peter – P+P Interiery, Pólya Peter és Horanský Ladislav – Stavmat HP.

(ic)

LABDARÚGÁS

A zselízi csapatok bajnoki mérkőzései

Területi bajnokság, Léva – felnőtték

Želiezovce – Kozárovce	6:0 (5:0)
Lauko 2, Porubský, M. Páchník 2, Janšík	
Čajkov – Želiezovce	1:0 (0:0)
Želiezovce – Horné Turovce	3:1 (0:1)
Porubský, Lauko, öngól	
Nová Dedina – Želiezovce	0:7 (0:5)
Porubský 3, Fúri, Kokoška, D. Števko, Lauko	
Ifjúsági csapat, V. liga – kelet	
Želiezovce – Tekovské Lužany	7:1 (2:1)
Rotík 3, Varga 2, Németh, Dobias	
Kmetovo – Želiezovce	2:2 (1:0)
Rotík 2	
Želiezovce – Marcelová	6:1 (3:1)
Varga 2, Németh 2, Szabó, Herceg	
Želiezovce – Štúrovo B	3:2 (2:0)
Varga, Rotík, Šulyan	

Diákok, felső kat. III. liga – dél

Šaľa B – Želiezovce	5:0
félbemaradt a vendégjátékosok alacsony létszáma miatt	
Želiezovce – Dunajská Streda	0:4
félbemaradt a vendégjátékosok alacsony létszáma miatt	
Šurany – Želiezovce	6:1 (1:1)
Rupek	
Želiezovce – Okoličná	0:14 (0:9)
Diákok, alsó kat. III. liga – dél	
Šaľa B – Želiezovce	7:0 (7:0)
Želiezovce – Dunajská Streda	0:9 (0:4)
Šurany – Želiezovce	7:0 (2:0)
Želiezovce – Okoličná	0:6 (0:2)

(nyf)

Szezonzáró tenisztornák

Augusztus 2-án a zselízi tenispályán lebonyolított hagyományos egyéni tenisztornán 20 jegyzett és nem regisztrált játékos vett részt. Az időjárás szeszélye ellenére a játékosok jól teljesítettek. A győzelmet a tavalyi bajnok, az egyébként legfiatalabb résztvevő, ifj. Sádovský Peter szerezte meg, aki a döntőben 6:4, 3:0 arányban győzött Juraj Bachleda ellen, aki kénytelen volt feladni a küzdelmet.

A harmadik helyen Martin Pizúr végzett. Szeptember 6-án a szezon utolsó tornáját tartották 18 hazai játékos részvételével. Az EES Kft. által szervezett rendezvényt magas színvonal jellemezte. Helyezés: 1. Štefan Hegedűs/Patrik Pizúr; 2. ifj. Peter Sádovský/Pavol Bachleda; 3. Ervin Hegedűs/id. Peter Sádovský, Martin Pizúr/Robert Kovács.

(ps)

Csontos Vilmos emlékére (1908—2000)

A népi írók nagy nemzedékének utolsó tagja 100 évvel ezelőtt, 1908. október 11-én született (Garamsallón) és nyolc éve, 2000. szeptember 12-én halt meg (Zselízen).

Ő volt a szlovákiai magyar költők rangidőse. Autodidakta: öt elemi elvégzése után kitanulta az asztalos szakmát. Kenyerét nyugdíjba vonulásáig iparosként, majd földműves-szövetkezeti dolgozóként kereste.

Pályája a húszas évek legvégén indult, ekkor jelentek meg első versei. Önéletrajzi regényéből (Gyalogút – 1972) megtudjuk küzdelmes, sok megpróbáltatáson átment életörténetét. Azt is, hogyan lett paraszti

életformából népi lírikus. „Önéletrajza egyszerű, tiszta és becsületos költői út és életpályája dokumentuma” – írja róla Varga Imre az Irodalmi Szemle 1973/617 számában. Szombathy Viktor a Magyar Írás szerkesztője már 1932-ben méltatta őstehetségét: „Ez az ember a szívtől az agyáig író.” Rá is vonatkozik a latin közmondás: „a költő nem lesz, születik” (Poeta non sit, nascitur).

A szegénységről, a napról napra tengődő bizonytalan élet keserveiről, az asztalosműhely poros, fojtó légköréről szóló költeményei Petőfi erős hatását mutatják. A harmincas évek közepén írt versei már Ady költésze-

tének hatását tükrözik. A negyvenes évek elején, amikor személyesen is megismerkedik a magyarországi népi írókkal, Sinka István és Erdélyi József voltak rá nagy hatással. Verseinek témái: az otthon, a szülőföld, a család, a szerelem és az elmúlás, melyek legyszerűbb verseiben az egyéni átéltség, megszenvedettség hangján szólnak meg.

Csontos Vilmos líráját úgy jellemzik, hogy mentes minden látványtól, újítástól. Életét – egyik versválogatásának címét kölcsönözve – „csendes lobogással” éli, verseit „csendes lobogással” írja. „Nem akarok szerkezeti szabályt, formát bontani, gondolattal

terhes verset tudok így is mondani” – vallja az Esméltető című versében. A költő erkölcsi nagyságát mutatja, hogy költészetének eszmei értékei töretlenek. Nemcsak életformájához ragaszkodik, hanem több mint hat évtizedes költői pályáján figyelhetjük meg, hogy minden embertelenséggel szembeszállt, a maga csendes hangján szólt a kor embertelen törekvései ellen. Öregkori lírájának a számvetés, az emlékezés, az önfelmérés adja a legbiztosabb hangjait. Verseiből egy olyan költői egyéniség tárulkozik elénk, aki megbékélt, emberi törekvéseiben igazoltan néz vissza nem nagy igényű, de tisztességes pályájára.

—12. old.

ISKOLATÖRTÉNET

(Harmadik rész)

„A múltat tiszteld a jelenben és tartsd a jövőnek!”
(Vörösmarty Mihály)

Egy-egy iskola hírnevét a hagyományok kialakítása és ápolása is öregbíti. A hagyományoknak másrészt nagy szerepük van a gyermekek közösségek számára. Erre kellő figyelmet fordítottak a Zselízi Római Katolikus Népisiskolában is.

Az iskolakronika megemlékezik arról, hogy a tanítók minden évben „több szépsikerű ünnepélyt rendeztek különböző alkalomból. A lelkesedésből, akarásból nem volt hiány.” A leggazdagabb műsor mindig az egyházi ünnephez kötődött. Minden évben karácsonyi pásztorjátékokat mutattak be az iskola tanulói. Ilyenek voltak pl.: A megkerült gyermek, Karácsony öröme, A betlehemi gyermek, Jézuska cukorkája, A betlehemi éjszaka, A törpék karácsonya, Békét hozott a kis Jézus. A krónikáiról feljegyzései szerint emlékezetes marad az 1928-as év karácsonya. Akkor két színdarabot mutattak be az iskola tanulói: „Mikor az anygalka sír” és a „Békesség az embernek” című darabot. A krónikában a következő feljegyzést találjuk: „A pásztorjáték előadása fényesen sikerült. Mindhárom előadás alkalmával a közönség zsúfolásig töltte meg a termet. Ez alkalommal már a színpadon villanyvilágítás volt, mely az előadás szépségét csak fokozta.” A gyermekszínjátékok betanítását és rendezését főleg Dely István igazgató, Nemes Jenő kántortanító és felesége Király Mária vállalták. Természetesen más időpontokhoz is

kötődtek az ünnepélyek és megemlékezések. Rendszerint énekszámok, szavalatok, gyermek-táncok, jelenetek alkották a műsort egy-egy alkalomkor. Néhányat megemlítünk közülük: Irodalmi évforduló (Petőfi Sándor, Arany János költőkkel kapcsolatos), táncal egybekötött műsoros farsangi estély, madarak és fák napja, Cirill és Metód emlékünnepe, a Csehszlovák Köztársaság megalakulásának évfordulója, a köztársasági elnök Tomáš Garrigue Masaryk születésének évfordulója. Az utóbbiról a krónika így emlékezik meg: „Köztársaságunk elnökének 80. születésnapja

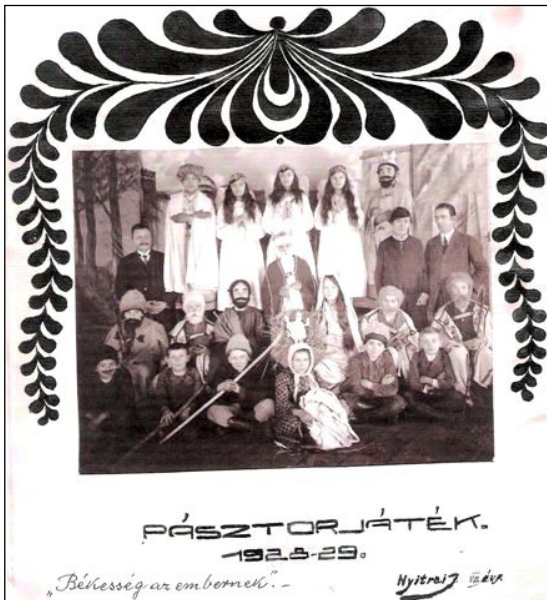
alkalmából 1930. március 7-én délelőtt 10 órakor a Števko-féle vendéglő termében iskolai ünnepélyt rendeztünk. Az ünnepélyt az zselízi iskolák, nevezetesen a szlovák állami iskola, a római katolikus népisiskola, a református elemi iskola és a község szlovák és magyar óvodái együttesen rendezik meg.” Az ünnepi (alkalmi) beszédet szlovák és magyar nyelven tartották meg: „Szlovák tanító beszédje a gyermekekhez – Katarína Balázsová (a sokunk által jól ismert Kuruc Lászlóné tanító néni, aki 1927. szeptember 1-jétől tanított a zselízi szlovák iskolában), magyar tanító beszédje a gyermekekhez – Nemes Jenő.” A krónika nemcsak az ünnepély műsorát örökölte meg, hanem az elhangzott énekek, dalok, szavalatok és az ünnepi beszédek teljes szövegét is, mégpedig úgy, hogy minden gyermek saját kezűleg írta be azt, amit elmondott. Egy tanuló (Balla Lajos) bejegyzéséből

idézünk néhány gondolatot, amelyek Dr. T. G. Masaryktól származnak:

„Keresd az igazságot, hallgass rá, tanulj igazságos lenni, szeresd az igazságot, mondd mindig igazat, ragaszkodj hozzá és vedd azt egész életeden át.”

„A meggazdagodás nem lehet az ember legfőbb célja, azon fordul meg, ki hogyan tudja felhasználni azt, amije van.”

„A mi hazafiságunknak tevélegesnek kell lennie, nem pedig semlegesnek, nem az ellenséges szomszédnépek gyűlöletéből kell állnia, hanem abból, hogy minél önzetlenebbül szeressük a saját nemzetünket.”

„Az a társadalmi rend, amelyben egyeseket az anyagi nyomor, másokat viszont a túlbőség ront meg, jogtalan és igazságtalan.”

A fenti bölcs gondolatok bizonyára időszerűek mindennapjainkra is.

A színdarabok és a különböző rendezvények bevételeit (amely átlagban 500–1000 korona volt) a népisiskola tantestülete a tanulmányi kirándulásokra, a könyvtár gyarapítására, az iskolai felszerelésre (harmónium, segédesszközök), a szegény és szorgalmas tanulók jutalmazására és a vöröskereszt céljaira használta fel.

Nyustyin Ferenc

Békesség az embernek

Karácsonyi énekes színjáték 3 felvonásban.
SZEMÉLYEK

Péter pásztorgazda	Sallai József VII. évf.
János) fiai	Tóth János IV. évf.
Bertalan)	Földi Endre IV. évf.
Simon szolgája	Majtán Gyula VI. évf.
Jakab pásztor	Novák János IV. évf.
Márton pásztorgazda, Péter szomszédja	Andriška János gimn. I. o. t.
Mihály öreg pásztor, számadó	Rendek János VIII. évf.
András pásztor	Lovicsák János VI. évf.
Pálkó) bojtárok	Vencel Ferenc VII. évf.
Jankó)	Nyitrai József VII. évf.
Bánske, Márton leánya	Ortner Margit V. évf.
Szűz Mária	Mészáros Aranka VIII. évf.
Szent József	Nyitrai Károly VII. évf.
Gáspár)	Tóth Ferenc VIII. évf.
Menyhért) napkelet királyai	Juhász Ferenc VIII. évf.
Boldizsár)	Nagy József VI. évf.
Főangyal	Tóth Mária VIII. évf.
Angyalok	Majtán Jolán VIII. évf.
	Fábik Magdolna VI. évf.

Mikor az anygalka sír.

Karácsonyi gyermekszínjáték egy felvonásban.
Írta: CSITE KÁROLY.

SZEMÉLYEK

Mama	Majtán Etel VIII. évf.
Juliska	Fábik Irma I. évf.
Gábor	Dócs Lajos I. évf.
Jolánka anygal	Karácsony Magda I. évf.
	Fest Klára I. évf.
Angyalok	Magyar Ilona I. évf.
	Ertl Magda I. évf.
	Szibál Olga I. évf.
	Szabó Erzsébet I. évf.

Zselízi visszaemlékezések

Kohn Lili

Kohn Lili 1930. január 11-én született. A múlt század 30-as és 40-es éveiben városunkban úgy ismerték, mint a „széles vidék legszebb zsidó leányát”. Talán nem véletlenül. A Jóisten logikus gondolkozással, szépséggel és kivételes bájjal áldotta meg. Éppen a bája lett csaknem végzetes számára. Boldog gyermekként élt szülőházában, amely a volt zselízi borozó mögött állt. Édesapja, Kohn Salamon egy sikeres iparcikk-szaküzlet tulajdonosa volt, amely a mai Jolly Joker helyén volt. Lili csendes kislány volt, sok barátot szerzett már az állami gondozóban – a mai óvoda akkori intézményi megfelelőjében. Fekete szemének szépségével talán csak az öt évvel fiatalabb Judit húga vetekedhetett. De zsidó származású volt, ezért az akkori fasiszta, nacionalista örület más, fájdalmas sorsot írt számára. Kohn Lili a zselízi polgári iskola sikeres tanulója volt éppen, amikor a zsidó-üldözés elérte városunkat. 1942–43-ban a helyi zsidókat megfosztották üzleteiktől, iparengedélyüktől, ezért a lévai hivatalok munkanélkülivé és a társadalom loncaivá nyilvánították őket.

1944. április 5-től Zselízen is hordaniuk kellett a sárga zsidó csillagot. Csak egy hónappal később, május 8-án és 9-én a zselízi gazdák által felkínált lovas kocsikon szállították el az itteni zsidókat a lévai gettóba, amelyet rögtönözve a régi

Lili az óvodában, mellette Král óvónő

kaszárnnyakban alakítottak ki. A gettóban csak egy hónapig voltak.

A kb. 570 lévai gettólakó számára 1944. június 13-án érkezett el a sorsdöntő pillanat, amikor a többiekkel együtt Kohn Lilit, szüleit és húgát is kivezették a városon keresztül a lévai vasútállomásra, ott felszállították őket a marhavagonokba, és furcsa kerülővel az Érsejújvár–Budapest–Miskolc–Kassa vonalon szállították őket az auschwitzi koncentrációs táborba. Az érkezés után a többség egyenesen a gázkamrákba vándorolt. A kis Kohn Jutka kiszabadult nővére szorításából, és visszazaladt a vagonban felejtett babájáért. A lányok soha többet nem találkoztak. Lilinek furcsa szerencséje volt, felfigyeltek szépségére, és mint egynek a kevesek közül nem kellett lenyíratkoznia kopaszra. A tábori konyhába került, ahol egész nap barna kenyeret szeletelt. Szintén egy volt a kevesek közül, akik túléltek a táborból. Sok nehézség árán jutott haza Auschwitzból. Teste és arca szépsége eközben inkább a hátrányára vált, bár a részletekről soha nem akart beszélni. A háború utáni Zselízen csupán a kirabolt üzletet találta. Öröm

volt az örömben, hogy hosszú idő után találkozott édesanyjával, aki bár másképp, de túlélte a holokausztot. Édesapja nem jött haza. A kommunista fordulat után újból elveszítették az üzletet. Ez az újabb csapás végérvényesen arra sarkallta őket, hogy elhagyják Zselízt. Néhány ember segítségével egy Studebaker típusú teherautóra pakolták azt a keveset, amijük maradt, majd Dóka Rózsa Sándor barátjuk segítségével eljutottak Pozsonyba. Úticéljuk Ausztrália volt. Mikor Dóka megkérdezte Lilit, mikor tér vissza Zselíze, ő könnyes szemmel ezt válaszolta: „Sanyikám, soha többet nem jövök vissza Európába, nemhogy Zselíze, a sérelmek miatt, nem, soha...”

Kohn–Blejch Lili ma is a távoli Ausztráliában él. Idén június 8–9-én megszegte esküjét. Súlyos betegnek mégis úgy döntött, hogy férjével, gyermekeivel és unokáival együtt Európába, és azon belül Zselíze is ellátogat. Volt szerencsém találkozni vele, még akkor is, ha nem volt kedve senki zselízivel beszélni. Egy hosszabb beszélgetést követően megállapíthattam, hogy Kohn Lili ma is igen bájos. Estefelé autóban ülve körbejárta a várost, amelyre már nem ismert rá. Még most is fülemben cseng beszélgetésünk utolsó mondata: „Pali, nem szerettem volna senkivel sem találkozni, de mégis üdvözlölje a még élő volt osztálytársaimat...”

Polka Pál

Hobbi – komolyan és felelősségteljesen

Hogy egy polgári társulást mennyire komolyan lehet venni, arról a nyíri Reborned Flames Motoklub tagjai nyújthatnának tanúbizonyságot. A környékbeli motorosokat tömörítő szervezet, amelynek zselízi tagjai is vannak, rendszeres tevékenységhez, komoly munkához köti a tagságot, amelyet az esetleges érdeklődők számára két éves tagjelöltség előz meg. Bár lényege a hobbi és a szórakozás, a tagok részéről fegyelmet és felelősségérzetet követel. Csak példaként említjük meg, hogy a havi tagsági díj 400 korona. „A klubot ez év elején alapítottuk, jelenleg 9 tagja van. Első nagy rendezvényünk a nyíri motoros találkozó

volt. Itt említeném meg, hogy a lap korábbi számában említett színpadot nem a község, hanem a klub tagjai építették. Igaz, a község volt a legnagyobb szponzorunk. Bérbe vettük a nyíri labdarúgópályát, a futballcsapat jelenleg nem működik. A rendezvény szervezésénél felmerült, hogy színpadot bérelünk, ennek költsége azonban egy hétvégére 60 ezer korona körül mozog. A színpad felépítésének költsége ennek a duplája volt. A kiadások egy részét az addig összegyűlt tagdíjból, a többit támogatóktól szerezte. Az építkezésnél Mackó Lajos ácsmester volt segítségünkre, a találkozó szervezésénél sokat segített az érsekiújvári MC Intruder

motoros klub” – mondja Kurali László, a klub egyik tagja, csak néhány segítőt említve. Forrásszerzési rátermettségüket bizonyítja, hogy a rendezvény összes támogatójának felsorolása túl sok helyet venne igénybe, s emellett ez nem is célja ennek az írásnak. Bővebb információt a klubról a szervezet honlapján, a www.rebornedflames.szm.sk oldalon találhatunk. Kurali László hozzátette, hogy a következő években is számíthatunk motoros találkozókra, és évente további két-három zenés rendezvénynek lesz majd színhelye a nyírágói színpad.

(ck)

Ötven éve, Zselízen volt a szlovákiai magyar kórusok első országos találkozója

A második világháború után gyakorlatilag nem létezett szlovákiai magyar kórusmozgalom. Kórusok sem nagyon voltak, ha a háború vérvizatairai után itt-ott mégis megőrződött egy-egy éneklő közösség, a kitelepítés és a deportálás után biztosan megszűnt. Karnagyok sem voltak. A kántortanítókat Magyarországra telepítették, az itthon maradókat elhallgattatták. Az ötvenes években egy-két megszállott: Szíjjártó Jenő, Ág Tibor, Janda Iván, Schleicher László és néhány társuk elhatározta, hogy a semmiből teremti újjá a mozgalmat. 1955 és 1963 között több alapfokú karnagyképzőt is szerveztek, és már ekkor fölmerült az igény, hogy szervezzenek egy országos kórustalálkozót. A legkézenfekvőbb az volt, hogy az országos dal- és táncünnepély része legyen az énekkari fesztivál. Így esett a választás Zselíze.

A válogatóbizottság négy kórust talált méltónak arra, hogy bemutatkozzon a zselízi fesztiválon. A mozgalom fejlődését jellemzi, hogy a következő (ugyancsak Zselízen tartott) kórustalálkozón már kilenc énekkar mutatkozhatott be a közönség előtt ön-

álló műsorral. A főszerző Szíjjártó Jenő és Viczay Pál volt. Takács András írja *Az országos népművészeti fesztiválok ötven éve* című könyvében: „A fesztiválon mintegy 1200 gyermek és felnőtt énekes, zenész vett részt. A közös énekkari művek főpróbáján akkora tömeg volt a színpadon, hogy leszádkadt alattuk a színpad. Másnap 10.00 órára, a délelőtti műsor kezdetére elkészült a teljesen új színpad, melyet a lévai hidászalakulat katonái építettek fel, de olyan stabilan, hogy a színpad aztán évtizedekig szolgálta a nyári szabadtéri rendezvényeket.”

Szíjjártó Jenő, a főszerző így emlékezett vissza 1985-ben a 1961-es kórusfesztiválra: „Amit legnagyobb sikerként tartok nyilván, nem is a professzionális jellegű és előadóművészi szempontból magasabb kategóriájú akciók egyike, hanem az 1961-i zselízi énekkari fesztivál záró összkórusa. Erre az alkalomra írtam Weöres Sándor versére a Békét akarunk című kórusművet gyermek- és vegyeskarra. Amilyen forró légkört képes volt az a hatszáz gyermekből és ugyanannyi felnőttből álló kórus előidézni, azt igazán

nehéz leírni. Számomra ez az akció két szempontból volt fontos. Először is beigazolódott az a teóriám, hogy az énekkar hangzása, előadása legjobban zárt helyiségben érvényesül, ahol nincsenek a hangzás reprodukálásával járó fogyatékoságok, és nincsenek külső hangzavarok. Másodszor pedig ez az együtténeklés tanúságtétele volt annak, hogy ilyen nagyszámú, műkedvelőkből álló alkalmi kórus is képes jól előadni egy polifon jellegű kórusművet.” (Kövesdi János: Zenekultúra – kérdőjelekkel. 1985-ös beszélgetés Szíjjártó Jenővel. Irodalmi Szemle)

Az 1961-es fesztivált utólag I. Országos Magyar Énekkari Fesztivál néven emlegették. Az I. sorszám alapján joggal gondolhatjuk, hogy másodikat is terveztek. 1964-ben azonban pénzühiány miatt nem sikerült a fesztivált megszervezni. A következő, hasonló méretű és jelentőségű énekkari találkozó 1969-ben volt, Galántán.

A szakma ritkán emlegeti a hősie kezdetet. Mi, zselíziek is csupán a régi műsorfüzetekből, újságcikkekből értesülhetünk róla, hogy 1958-ban itt kapott új erőre a szlovákiai magyar kórusmozgalom. A Zselízi Hangok polgári társulás a Csemadok Zselízi Alapszervezete, a Blue Art polgári társulással és más társszervezőkkel november 6–8-án egy rendezvénysorozattal kívánja felhívni a figyelmet az ötven évvel ezelőtti eseményre. November 6-án (csütörtökön) nyitják meg azt a kiállítást, amelyen Szíjjártó Jenő életével ismerkedhetnek az érdeklődők. A kiállítás Csontos Vilmos életét is bemutatja. A költő száz éve (1908. október 11-én) született a Zselíz melletti Garamsallón, később Zalabán és – élete utolsó éveiben – Zselízen élt. A költő és a zeneszerző együttműködését más is indokolja: egyrészt Szíjjártó Jenő két Csontos-verset is megzenésített (Ballada, Gyermeki óhaj). Másrészt: Csontos Vilmos épp az 1958-ban rendezett, 15 000 nézőt megmozgató III. Országos Dal- és Táncünnepély után írta a Zselíz '58 című versét. Pénteken Dr. Simek Viktor, a Magyar Kultúra Lovagja tart előadást a zselízi magyar tanítási nyelvű iskolák tanulói (diákjai) részére Szíjjártó Jenőről. Ezt követően a Blue Art polgári társulás mutatkozik be a tanulóifjúság előtt. Az ötven évvel ezelőtti kórustalálkozóra, Szíjjártó Jenőre és Csontos Vilmosra emlékező november 8-i (szombati) kórustalálkozón Takács András ünnepi beszédét követően a helyi Franz Schubert Vegyeskaron kívül fellép a zsérei Zoboralja nőikar, a Csábi Szedér Fábíán Dalegylet, a csábi nőikar és a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusa.

–hg–

A Zselízi Hangok polgári társulás, a Csemadok Zselízi Alapszervezete, a Blue Art polgári társulás, a Lévai Regionális Kulturális Központ, a Zselízi Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola, a Zselízi Magyar Tanítási Nyelvű Comenius Gimnázium és a Zselízi Városi Könyvtár

meghívja Önt a

jubileumi énekkari fesztiválra,

amelyet a zselízi kultúrházban tart annak emlékére,

hogy 50 évvel ezelőtt, 1958-ban Szíjjártó Jenő zeneszerző kezdeményezésére Zselízen rendezték az első országos énekkari találkozót. A jubileumi énekkari fesztiválunkon Szíjjártó Jenőről és a 100 éve született Csontos Vilmosról is megemlékezünk.

A fesztivál műsora:

2008. november 6. (csütörtök):

18⁰⁰ Kiállítás-megnyitó a kultúrház kistermében. (Csontos Vilmosról és Szíjjártó Jenőről)

2008. november 7. (péntek):

11³⁰ Dr. Simek Viktor szakmai előadása Szíjjártó Jenőről az Alapiskola és a Gimnázium tanulói számára.

Bemutatkozik a Blue Art polgári társulás

2008. november 8. (szombat):

16⁰⁰–18⁰⁰ Könyv- és CD-árusítás.

18⁰⁰ Kórushangverseny. Ünnepi köszöntőt mond: Takács András

Fellép:

a zselízi Franz Schubert Vegyeskar,

a zsérei Zoboralja nőikar,

a Csábi Szedér Fábíán Dalegylet,

a csábi nőikar és a

Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusa

A fesztivál főtámogatója: Zselíz Város Önkormányzata

A rendezvény fővédnöke: Bakonyi Pál, Zselíz polgármestere

A városi napok pillanatképekben

Péntek, kultúrház: a városi napok megnyitója, a budapesti Váradi Levente fényképkiállításának és az 1968–2008 című kiállítás megnyitója. Zenélt a Gereben zenekar. A Potta Géza primásról készült film vetítése után a budapesti Honvéd táncszínház szerepelt a színpadon. Jókedv honolt hajnalig, a tánc ház Cseh Tamás és barátai vezetése alatt folyt.

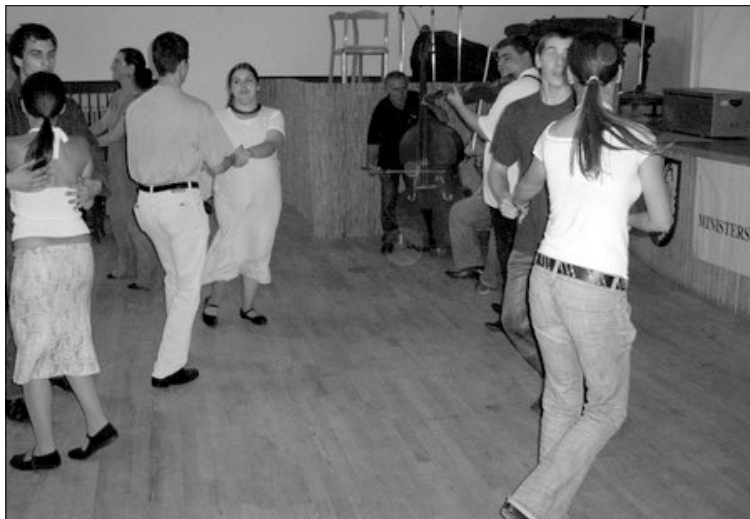
1968–2008, avagy '68 augusztusára emlékezve

A városi napok ünnepélyes megnyitóját követően a kultúrotthonban megnyílt a korabeli dokumentumokat bemutató kiállítás Helena Kossúthová

és Polka Pál gyűjteményéből. A legérdekesebb tárgyak az eddig nyilvánosan be nem mutatott hivatalos értesítők, rölapok, katonai térképek – például helységnevek szlovákul, de magyar helyesí-

rással – voltak, köztük a megszállás terve 1968. július 29-éről (!)... A látogatók több Léván, és Dél-Szlovákia más községében készült képet, a 60-as évek életstílusát ábrázoló tárgyat tekinthettek meg, és hazavihették az 1968. augusztus 22-ei Smena másolatát. (sh)

Szombat, főtér: Három kívánság – gyermekműsorok, versenyek, karaoke, ródeóbika, népi mesterségek bemutatója. Ribike – színházi előadás magyar nyelven gyerekeknek a dunaszerdahelyi Epopiteia előadásában, Erős Emil – színházi előadás szlovák nyelven gyerekeknek Roman Mihálka és barátai előadásában. Ezután operett, majd tánc az utcabálon reggelig, zenélt a lévai Romix.

Vasárnap: ébresztett a komáromi Veselá kapela, majd a partnervárosi lobogók felvonása a városházán. Ünnepi képviselő-testületi ülés a városi díjak átadásával. Gálaműsor polgármesteri ünnepi beszéddel, a legszebb lakókörnyezet verseny győztesének díjazásával. – Goda Marika Anton Čukan kíséretében öröközöldeket, Szabó Olga saját slágereket adott elő, a műsorvezető Molnár László volt... csak az a hideg ne lett volna... – Folklorparádé: a szerbiai Jednota, a magyarországi Boróka és Tébláb, valamint a hazai Kincső főszereplésével.

A városi napok szervezésében városunk partnere volt a lévai Regionális Művelődési Központ. „Igyekezünk úgy összeállítani a műsort, hogy mindenki találjon valami érdekeset. Nem volt egyszerű biztosítani, hogy minden műfaj mindkét nyelven képviselve legyen. Szerintem a rendezvény jól sikerült, kár, hogy a vártól kevesebben jöttek el a műsorra” – mondja Mocsy Katalin, a városi napok főszervezője. A látogatottságra – főleg vasárnap – az időjárás is rányomta a bélyegét. Azt pedig nem tudjuk befolyásolni.

Dripping már Zselízen is?

Drip painting, vagy röviden dripping, egy olyan festői technika, amelynél a festő nem a kompozícióra összpontosít, csak keveri és váltogatja a különböző színű festékeket, és hagyja lefolyni... A képek ezért – szó szerint – sokszínűek és energiával telítettek.

Röviddel a második világháború után ezt a technikát sajátította el Jackson Pollock, akit ma az egyik legna-gyobb amerikai festőnek tartanak. No. 5 elnevezésű műve, amelyet 1948-ban festett, 2006-ban 140 millió dollárért kelt el, s lett így a világ legdrágább festménye.

E kép és a nála használt technika felkeltették a zselízi Vlado Rúfus érdeklődését, aki maga is kipróbálta a drippinget, és 53 éves

korában felfedezett magában valamit, amiről eddig nem volt tudomása. Azóta lenyűgözte saját képessége: összeillesztetni a harmóniát és a rendet a szervezett kuszasággal. Ami a valós életben összeegyeztethetetlennek tűnik, egymás hatására új képeket ad a világról, hanem új világokat.

Idősebb Vlado Rúfus más festői technikákat is kipróbált, de az önkifejezés legjobb módszerét az akciófestés és a dripping technika kombinálásában találta meg. Így számára is minden képe eredeti, ahogy ő mondja, egyiket sem lenne képes újra megfesteni, mivel „a festékeknek nem lehet parancsolni”.

Annak ellenére, hogy eddig nem szerepelt

kiállításon, képe több magángyűjteményben is megtalálható itthon és külföldön is. (sh)

Az eltelt időszak fejlesztési tevékenységeinek összefoglalója

A választási időszak „fél-idejéhez” közeledve többekben felmerül az eltelt csaknem két év eredményeinek és az elvégzett munka hatékonyságának kérdése. Ahogy más önkormányzatok, városunk is rendelkezik gazdasági és szociális fejlesztési programmal, valamint városfejlesztési programmal, amelyekben megfogalmazódtak a fejlesztési tevékenységek. Több fejlesztési projektum az uniós alapokból való finanszírozáshoz kötődik, ezért városunk intenzíven foglalkozik forrásszerző pályázat-írással. Emellett több kisebb akció valósult meg. Foglaljuk össze, milyen eredményeket hozott az eltelt időszak!

Beindult a névleg működő, ám azelőtt valójában nem létező osztályozott hulladékgyűjtés, és nemcsak a családi házakból, hanem a lakótelepekről is, ahol új gyűjtőedényeket helyeztek el. Irányjelző információs táblák kerültek az útkereszteződésekre. Felkerültek az első térfigyelő kamerák, további kamerákat a következő hónapokban szerelnek fel. Lakossági közreműködéssel és alapítványi támogatásból felújult a Hviezdoslav utcai játszótér. Elkezdődött a Piac és az Akác

utcat összekötő terület rendezése, megújult a szlovák alapiskola játszótére. Több helyen új padokat szereltek fel, ezzel kezdődött a Nesti üzletközpont előtti terület felújítása is. A város energetikai koncepciójának szellemében a város részleges közreműködésével elkezdődött a megújuló forrásokra való áttérés. Fokozatosan készül a városi épületek energetikai vizsgálata, a közvilágítás rekonstrukciója, és folytatódik a városközpont területrendezési tervének kidolgozása. Készül a kultúrház melletti parkoló műszaki terve, a szódói ravatalozó, a városházi garázsok felújításának terve, valamint a szolgáltatások háza mögötti udvar felújítása. Készen áll a Sládkovič, a Fučík utca, valamint a szolgáltatások háza felújításának terve. A Vasút utca, a városi hivatal, a nyugdíjasklub, a munkásszálló és a zselízi ravatalozó felújításának tervdokumentációja előkészületi fázisban van.

Észrevehető, hogy az eredmények megítélése a lakosság körében vegyes, ugyanakkor fontos tudni, hogy az europrojektumok kérdésében döntő a felhívás megjelenése. A város több projektumot adott be az utóbbi időszakban, illetve készít elő. Sikeresen járt az Envirofondba benyújtott projektum, amelynek célja a vasút mögötti ipari terület csatornázása (4 700 000 korona – 156 011,42 €). Úgyszintén sikeres volt a fentebb említett játszótér-felújítási projekt (110 000 korona – 3651,33 €). Nem járt eredménnyel a szlovák iskola felújítására benyújtott pályázat, sem a Norvég Alapba, a hulladékgyűjtő-udvarra beadott projektum. Elbírálás alatt áll a kombinált hulladékgyűjtő-állomás létesítésére kidolgozott projektum szelektív gyűjtésre vonatkozó része (7 500 000 korona – 248 954,39 €), ugyanennek a pályázatnak a hulladék-feldolgozó fermentor beszerzésére kidolgozott része (22 400 000 korona – 743 543,78 €), valamint az Sznf utca 9 alatti óvoda felújításának projektje (25 000 000 korona – 829 847,97 €). Előkészületi stádiumban van a városi csatornahálózat teljes kiépítésének projektuma, amelynek költségei kb. 200 millió koronára rúgnak majd (6 638 783 €). Legutóbb a szlovák alapiskola dicsekedhetett nyertes pályázattal: 1,2 millió korona (39 832,7 €) értékben többrendeltetésű sportpályát építhet majd belőle.

A város egy nagyprojektet, illetve programot is előkészít, Franz Schubert városa néven, amely több olyan projektumból áll, amelynek megvalósítása tökéletes befektetők részvételét is megköveteli. Néhány érdeklődő már járt városunkban, s tárgyalt az önkormányzat vezető képviselőivel. A program feltételezett projektumai: a kastély felújítása és egy Schubert-koncertközpont létrehozása, benne gyógy- és rehabilitációs szanatórium létesítése, Franz Schubert zeneiskola létesítése kollégiummal, a városközpont beépítése, expoterület kialakítása és többrendeltetésű csarnok építése, aquapark, a kemping rekonstrukciója, sportlétesítmények építése a Garam mellett. A tervezet számol az infrastruktúra kiépítésével a városközpontban és a Garam mentén, és a biodiverzitás programjának megvalósításával is. A program kétségtől bátor, ám védelmére legyen mondva, hogy felkeltette a világhírű magyar építész, Makovecz Imre érdeklődését, aki október elején polgármesterünkkel Zselízen tárgyalt megvalósításának lehetőségeiről.

(ik)

Írjuk, mondjuk helyesen!

Rövid vagy hosszú?

Múlt havi számunkban arról írtam, hogy a magyar nyelvben a szóvégi -ó sohasem rövidül; és ezzel nincs is sok gond, mert a beszélők többsége így érzi ezt természetesnek. Ami a világ legtöbb nyelvén foto, az magyarul fotó, és a bisztrót, presszót sem láthatjuk, hallhatjuk rövid magánhangzóval a végén. Annál több bizonytalanság tapasztalható egyéb esetekben.

A szerkesztőségünkbe eljuttatott írásokat elemezve azt tapasztalom, hogy hosszú magánhangzó indokolatlan rövidülése nagyjából ugyanannyiszor fordul elő, mint a rövid megnyújtása. A köznyelvi formától való eltérésnek néha nyelvjárási okai vannak. Gyermekkoromban az *árpa*, *búza* szavakat mindig *arpa*, *buza* alakban hallottam. Ez esetben a hosszú a köznyelvi elfogadott forma. Ami helyesen *kitűnő*, *múlt*, *stúdió*, az nálunk gyakran *kitűnő*, *mult* és *studio*. A *zsúrit* egy ideig rövid -ü-vel kellett írni; ma ismét a hosszú magánhangzós a helyes forma.

Nézzünk néhány ellenpéldát! Tehát olyan eseteket, amikor hosszú magánhangzót szeretünk használni a rövid helyett. A jó gyereket nem *megdicsérni* kell, hanem *megdicsérni*. A *biztat* szavunkról tudni kell, hogy nem a „bizik” szóból származik; inkább a „biztos”, „bizonyosság” rokona, tehát rövid -i-vel kell

írni. (Jól tudta ezt Koncsol László is, amikor egyik költeményének a Biztató címet adta. A verset megzenésítő Vass Lajos is – amikor csak tehetett – fölhívta az énekesek és a karnagyok figyelmét a szó helyesírására.) A szemünket *lehunyini* szoktuk, nem pedig *lehúnyini*, ezért aki távozott az élők sorából, az nem *elhúnyt*, hanem *elhunytt*.

„És az *Ige* testté lőn...” – mondjuk az Úrangyalában. Még nem sikerült megfítenem, hogy az egyházi nyelvhasználatban az *Ige* miért lett (különösen a protestánsok szóhasználatában) *Ígévé*. Talán azért, hogy megkülönböztessék a nyelvtani szakkifejezéstől (az *ikes* igétől, a létigétől, az igenévtől vagy a szállóigétől)? Vagy azért, mert – tévesen – az *ígér* igével próbálják rokonítani? Érdekes, hogy akik *ígét* mondanak, azok sem beszélnek *ígéshirdetésről*. Itt még megmaradt a köznyelvi *ígéshirdetés* forma.

Idegen eredetű szavaink bizonytalan ejtésére találhatunk némi mentséget, hiszen meghonosodásuk több-kevesebb időt vesz igénybe: kezdetben ki így, ki úgy mondja. Idővel azonban a szótárak is rögzítik az elfogadott változatokat. A *kultúra* hosszú -ú-vel, a *kulturális* viszont röviddel írandó. (A *kultúr*-előtag pedig – Kodály Zoltán javaslatára – kerülendő.) Hasonlóan:

stúdium, de *studíroz* a helyes alak. A *telefon* és a *szalon* szavakat néha valószerűen a szlovák nyelv hatására írják hosszú -ó-vel. A posta szavunk hosszú -ó-s ejtésére azonban semmi mentségünk sincs, hiszen ebben a szóban a szlovákban és a németben is rövid magánhangzó szerepel. A *szerviznek* sincs semmi köze a vízhez. Rövid -i-vel írjuk.

Sokszor kellett már hadakoznunk azért, hogy városunk nevét hosszú -í-vel írják. Az első hivatalos jegyzékek összeállításakor és főleg ezek másolásakor – bizony – időnként el-eltűnt a hosszú magánhangzó, hiszen az akkori írógépeken nem volt ilyen betű. A környékünkön található helységek közül különösen kettőnek a nevét ejtik sokan helytelenül. Ezért tisztázzuk: nem Déménd, hanem Deménd, és nem Zsembér, hanem Zseंबर. (A *Déménd* forma valószínűleg a *Kéménd* áthallásaként, a *Zsembér* pedig a *Zsemlér* helységnév hatására torzult el.) De beszélhetnénk az országnevekről is. *Svájc* nevét magyarul hosszú -á-vel kell írunk és ejtenünk (tehát nem *Svajc* vagy *Svejc* formában). Japán nevében sem kell két -p-t írunk vagy olvasunk. De ez már a mássalhangzók hosszúságáról szól...

Horváth Géza

? MEGKÉRDEZTÜK KÉPVISELŐNKET

Gulyás Róbert, az infrastruktúra részleg elnökét

Hosszabb ideje gyakori vendég a városházán. Milyen feladatokon dolgozik jelenleg saját részlegén belül vagy azon kívül?

– Tekintettel arra, hogy jelenleg fejeződik be néhány europrojektum

előkészítése, segédkezem a megvalósításuknál. Természetesen azért is, mert ezek a projektumok az infrastrukturális részleg feladatai közé tartoznak, pl. a csatornahálózat építésének befejezése a város területén. Ez elég igényes folyamat, főleg az adminisztratív intézmények területén. Ez a teher az építési oszta lyt terhel, amely lehetőségei felett teljesít, amiért mindenképpen dicséretet érdemel.

Bemutatná közelebbről az előkészületben levő projektumokat?

– Amint már említettem, az egyik a csatornahálózat kibővítése. Augusztus 20-án nyújtottuk be a Közös Hulladékgyűjtő Udvar projektumot, amely a szilárd hulladék – műanyag, üveg – elhelyezésének problémáját oldja meg. Szeptember 30-án a projektum első kiegészítését nyújtottuk be (fermentor). 2006. január 1-jétől ugyanis nem szabad a biológiai hulladékot elégetni. Az új technológia – az aerob fermentor – segítségével a biológiailag lebomló hulladékot, a víztisztító-állomásokból és az ipari tisztítókból származó hulladékot dolgozzuk fel. Az EWA fermentor környezetvédelmi szempontból nagy előrelépés lehet, hiszen nem használ környezetre káros anyagokat, nem túl zajos, nem szennyezi a vizet, és nem produkál szilárd hulladékot.

Mi a véleménye a szeptemberben a képviselő-testület elé beterjesztett sport- és kultúra koncepciójáról?

– Elsősorban rendkívül örülök, hogy ez a kérdés napirendre került. Biztosan sok vitát vált majd ki mind a képviselők, mind a lakosok között. Ami a koncepciót illeti, négy alternatívát terjesztettek el. Ezeket most nem szeretném részletezni. Személy szerint a negyedik alternatívát támogatom, amely három dotációs szervezet létrehozásával számol, ezekből kettő specializálódik szűkebben a sportra és a kultúrára.

Mi a véleménye a képviselők, a polgármester és a városi hivatal között kialakult viszonyról, illetve alakulásáról?

– Igaz, hogy ezek a viszonyok jelenleg elég feszültek. A képviselők egy része – köztük én is – elégedetlenek a városi hivatal személyzeti összetételével néhány szakosztály élén, és de facto azzal sem, hogy az eljárói poszt betöltetlen. Tekintettel arra, hogy a személyzeti kérdések teljesen a polgármester jogkörében vannak, ezek az értekezések elméleti szinten maradnak. Személy szerint nem feltételezem, hogy a választási időszak második felében változna valami e téren. Szerintem a személyzeti kérdéseket a választási időszak elején kellett volna radikálisan megoldani, de ehhez sajnos nem volt elég bátorság.

(ik)

Virágágyások az úton – igen vagy nem?

„El lehetne tüntetni a főúton található virágágyásokat?” – hangzott a képviselői kérdés a városi képviselő-testület augusztusi ülésén, mivel „a virágágyás veszélyes, gyakran gátolja a közúti közlekedés folyamatosságát”.

A városi hivatal építésügyi osztálya több szakértőt is megszólított, és vizsgálta a lépés előnyeit és hátrányait. **Gubík Emese**, a koordinátor az interpellációra adott válaszában ezeket foglalta össze: „Az úttest közepén fekvő magasított virágágyás felszámolása műszakilag lehetséges. Úttesttel való helyettesítése újabb sáv kialakítását eredményezheti, így hely szabadul fel egy leálló-, kerékpáros vagy parkolósávnak, ezen felül a virágokat sem kell azon túl gondozni. Az elképzelés megvalósításához szükségünk van a közútkezelő vállalat jóváhagyására. Bár országról van szó, a legnagyobb valószínűséggel az átépítés költségeit a városnak kellene állnia. A virágágyás felszámolásával 3 méter szélesen bomlik meg az úttest kb. 650 méteren. A költségeket folyóméterenként 4500–5000 koronára becsüljük. A függőleges és a vízszintes útjelzést is a városnak kell elkészíttetnie. Az út közepén fekvő akadály elhárítása a gépkocsivezetőket a tiltott meg- és balrafordulásra, valamint gyorsításra ösztönözheti, ami megnövelheti a balesetveszélyt. Megnövekszik az egyébként is aluldimenzált csatornába folyó esővíz mennyisége is. A virágok alatt futnak a közművek, amelyeket ez esetben

város költségeire. Mint közútépítési szakembert nem tudott meggyőzni arról, hogy a virágágyások felszámolása miatt át kell helyezni a vezetékeket. Láthatjuk, hogy a nagyvárosokban a vezetékek az úttestek alatt futnak. A lakosok képviselői vagyunk, ezt ők akarják biztonságuk érdekében. A múltkor azt kérdeztem, hogy megvárjuk-e az első halálos balesetet, hogy foglalkozni kezdjünk a kérdéssel. Zselíz mindig is híres volt széles főutcájáról. Támogatom a zöldövezeteket, de megmutatkozt, hogy ezek a virágágyások nem praktikusak. Szeretném, ha minél kisebb költséggel, az ösztönző tevékenység igénybevételevel is, felszámolhatnánk ezt az akadályt. A rózsákat pedig szétszathatnánk a lakosok között.”

A teljesebb áttekintés kedvéért megkérdeztük a helyi rendőrpáncsnok, **Marián Mikloško** százados véleményét a főút közepén elterülő virágágyásról: „Veszélyesnek tartom a közúti forgalom szempontjából az út közepén fekvő virágágyásokat, hasznosabb lenne felszámolni őket. Az út mentén biztonságosabban lehetne parkolni. Nagyon hiányoznak a városban a parkolóhelyek.”

A felszámolásról, illetve meghagyásról még nem született végső döntés, az önkormányzati testület semmilyen határozatot nem fogadott el, a kérdés tehát nyitott. A megoldásban maguk a lakosok segíthetnének, nézeteikkel, véleményükkel, akár a nemrég kialakított vi-

át kell majd helyezni, ugyancsak városi forrásból.”

Polka Pál, a képviselői kérdés felvetője elégedetlenségét fejezte ki a válasszal kapcsolatban, ennek okát próbáltuk megtudni: „Nézetem szerint a beszámoló célzottan manipulál, amikor például azt állítja, hogy a virágágyások alatt fekvő vezetékeket át kell helyezni a

tafórum segítségével a város honlapján, de írásban vagy személyesen is. Egyfajta vita kialakulása és a többség akaratának figyelembe vétele utáni döntés esetén a lakosság és a városi önkormányzat ilyen jellegű együttműködése példaértékű lehetne más, a város fejlesztésével kapcsolatos kérdések megoldásában.

Levicky László

? megkérdéztük képviselőnket

Vojtech Tomašovičot, a tanügyi és kulturális részleg társelnökét

Hogyan értékeli a sport- és kultúra előzetesen bemutatott koncepcióját?

– Magát az elképzelést nehéz egy mondatban értékelni. Az elképzelés elég jó, a részlegekben való tárgyalások után még ki kell majd egészíteni. Engem zavarnak a javasolt szervezetek elnevezései. Aki kitalálta őket, talán még nem volt teljesen ébren. Véleményem szerint egy szervezetet kellene létrehozni, bár erre azt mondhatnák, hogy nem logikus lépés összekötni a sportot, kultúrát és a vagyonkezelést. Szerintem ez nem okoz gondot, hiszen így működik ez más városokban is, de nagyon fontos lesz találnunk egy ügyes menedzsert, és nem lesz probléma. Ha tehetném, odacsatolnám a szabadidő-központot is, és kialakítanék egy szakköri és művészeti központot. A közös ügynökséget egy kimagaslóan jó szakember irányítaná, az egyes egységeket további szakemberek – főállásban, nem pedig Zselízen hagyományosan részmunkaidőben, amikor az emberek itt is, ott is dolgoznak, és valójában rendszeresen sehol, illetve csak azt csinálják, ami érdekli őket.

Mi a véleménye a képviselők, a polgármester és a városi hivatal között uralkodó viszonyról, illetve a lehetőségek fejleményekről?

– A viszonyok nem rosszak, de nem is jók. Tudom, ezzel nem sok újat mondtam, ezért vegyük sorjában. Véleményem szerint – sőt, a városi hivatal dolgozói és a lakosok véleménye alapján is – e téren nekünk, képviselőknek, a polgármesternek és a városháza alkalmazottjainak is van mit behoznunk. Személy szerint nekem nincs ezzel problémám, de a kérdést a másik oldaláról is látni kell. El kell mondanom, hogy nem mindenki dolgozik odaadóan és felelősen. Hiszen emberek vagyunk, és ahol és amikor lehet, könnyítünk a dolgunkon. Az említett háromszögben nekünk, képviselőknek kellene lennünk a kezdeményezőknek (bevallom, nem mindannyian vagyunk azok), a polgármesternek koordinátori, a városi alkalmazottaknak pedig a megvalósítói szerepet kellene felvállalniuk. Ez működne, ha

világosak lennének a jogkörök. E téren leginkább a határozatlanság, a feladatok átláthatatlansága, a koncepció hiánya, a problémamegoldás és a feladatok megvalósításának hosszadalmassága zavar. Mindig azzal szembesülünk, hogy miért nem lehet ezt-azt megoldani, milyen nehézségekbe ütközik a megoldás, ahelyett, hogy megegyezünk, és végezzük a dolgunkat. A választási időszak közepén járunk, és még mindig a múlt maradványaival viaskodunk. A fokozatosság híve vagyok, a kisebb lépésekkel kezdve a nagyobbak felé haladva. A nagyobbakra egyelőre nincs pénzünk, sem alkalmas projektmenedzsereink, tehát végezzük a kisebb feladatokat, de végre csináljunk valamit! Például miért nem építünk száz méter járdát Mikolán? Azt mondták, hogy az a terület állami, de ugyanaz az út Sáróban hova tartozik? Miért nem építünk száz méter kerítést a temető vagy az iskolák körül, vagy szereplünk fel újabb térfigyelő kamerát, ha már jóváhagytuk a költségvetésben? E célokra nincs szükség milliókra, sem EU-s pályázatokra. Javítsunk azon, amire van fedezetünk (és biztosan van), ne várakozzunk, hanem mozduljunk előre!

(ik)

Horváth Gézá, a tanügyi és kulturális részleg társelnökét

Hogyan értékeli a sport- és kultúra előzetesen bemutatott koncepcióját?

– Nem tartom szerencsés ötletnek, hogy városunkban a sport és a kultúra irányítása egy kézbe kerüljön. Legfőképp azért nem, mert nehezen találunk olyan embert, aki mindkettőhöz egyformán jól ért. Tudom, vannak olyan települések, ahol léteznek „egy fedél alatt” ún. kulturális és sportközpontok, de én ezek egyikét sem tekintem követendőnek, példaértékűnek.

Jómagam a sportélet irányításához nem értek, ezért nem is kívánok hozzászólni ahhoz, hogy miképp kellene hatékonyabban működtetni a sportegyesületeinket. A kultúrával viszont diákkorom óta foglalkozom. Véleményemet egy közhelynek számító gondolattal kezdem: a jó kultúra sohasem hoz művelőinek és fenntartóinak anyagi hasznot; szinte mindig ráfizetéses. Sokszor nem merjük kimondani, hogy igenis van értékes és értéktelen kultúra. És ez nem függ a zsánereitől. A jó komolyzene mellett van csapnivalóan rossz komolyzene is, a rockzene is lehet virtuózan nagyszerű, de lehet hallgathatatlan is. Egy amatőr fotókiállítás is nyújthat művészi élményt, ami nem zárja ki, hogy időnként egy-egy profi fotós „kompozíciói” ne súrolják a giccs határát. Általánosságban azonban elmondhatjuk, hogy az igényes kultúrát keresők még mindig

kevesebben vannak, mint az „igénytelenek”. A kulturális élet irányítói jól tudják ezt. A mai, pénztelen (vagy inkább kispénzü) világunkban egyetlen kiutat találhatnak: többlet-bevételek szert tenni a kom-

mersz rendezvényekből, és az így keletkező némi hasznot igényesebb, értékesebb műsorokra fordítani. Lenne egy másik kiút is: ha a támogatók több pénzt adnának egy igényes, de kisebb érdeklődéssel kísért rendezvényre, mint a hatalmas nézőtereket megtöltő, vitatható értékű „megaműsorokra”. (Persze, nem csupán a műsorokról van szó. Beszélhetnénk könyvkiadásról, amatőr együttesekről vagy akár az iskolai szakkörökről.) Természetesnek gondolhatnánk azt a magatartást, amit a potenciális szponzoraink alkalmaznak: ők (lassan két évtizede a rendszerváltás után is) inkább a kommersz rendezvényeket támogatják, mert ott több néző látja a reklámtáblájukat. Európa „korábban civilizálódott” országaiban egy komoly vállalkozó nemhogy dicsekedne vele, inkább eltitkolja, ha egy átlagon aluli színvonalú rendezvényt támogat, mert ha kitudódna, a társadalom nemtetszésével, azaz presztízsvesztéssel kellene számolnia.

A fent elmondottakból talán érthető, hogy miért nem tartanám helyesnek, ha a kultúra

szervezését városi szinten egy közgazdászra vagy egy jogászra bízánk. Még a – mostanában oly divatos – menedzszerben sem bíznák, ha nincsenek megfelelő kultúraszervezői tapasztalatai vagy ötletei. Több értékes kultúrához több pénz is kell. Ezt a terhet nagyrészt a városi költségvetésnek kell viselnie. Személyes véleményem, hogy a művelődési otthon visszakaphatná a jogalanyiságát, és fontosnak tartom azt is, hogy ez esetben szükség lenne egy olyan alkalmazottra, aki főállású munkaviszonyban írná a pályázatokat a rendezvényekre. Ez esetben (megfelelő ellenértékért) a művelődési központ elvállalhatná a város területén működő művészeti csoportok, együttesek pályázatainak elkészítését és a pályázatfigyelést. Az intézmény jogi formájáról korai lenne még felelősen nyilatkozni, de valószínűleg városi dotációs szervezetként (mestská príspevková organizácia) tudna rugalmasan felhasználható anyagiakhoz jutni. A rengeteg, kultúrával kapcsolatba hozható intézmény (zselízi és szódói kultúrház, kastély, mozi, nyugdíjasok klubja, könyvtár, városi múzeum) egy kézbe adását is veszélyesnek tartom. Hiszen ezek némelyike még, másika már nem működik. De van olyan is, mint például a szódói kultúrház, amely valaha épp a közös igazgatás hatására került a csőd szélére. Ma a lelkes szódói lakosok életben tartják. Félek, ha valaki megint egy zselízi íróasztal mellől próbálná „működtetni”, ismét bezárhatná a kapuit.

(ik)

RENDŐRSÉGI HÍREK

Ismét egy idős ember jóhiszeműségét kihasználva loptak. Ismeretlen tettes nyitott be szeptember 18-án egy nagysallói családi ház udvarába. A meglepett tulajdonosnak, egy 81 éves nőnek azt állította, hogy a Szociális Biztosítóból jött, és a befizetett 6 000 korona többletet hozta vissza, de csak két ötezrese van, és 4000 korona jár vissza. A néni behívta ezért a lakásba, ahol a hálószobában az egyik szekrényből egy 14 000 korona készpénzt tartalmazó táskát vett elő. Az elkövető kihasználta a tulajdonos pillanatnyi figyelmeztetését, elvette a pénzét, és azzal az indokkal ment ki, hogy az autóból behozzon valamilyen iratokat. Azután már nem tért vissza.

Szeptember 24-én az esti órák és a következő nap délutánja között ismeretlen tettes meglőtt egy szarvastehenet Tergénye község határában, Mária-major közelében. A két találatot kapott állat ugyan elfutott, de a közelben beleesett a Szikince patakba, ahol el is vérzett. Az 5 éves, 100 kg súlyú szarvas megölésével az elkövető a tulajdonosnak, az állami erdőgazdaságnak 10 000 korona és 20 000 korona eszmei kárt okozott.

Ismeretlen tettes ellen indult eljárás lopás vádjával szeptember 29-én. Az elkövető előző nap este vagy éjszaka betört egy mikolai vendéglőbe. Az épületbe az oldalsó ablakot betörve jutott be. Kifeszítette a játékgépet, amelyből mindeddig tisztázatlan mennyiségű aprópénzt tulajdonított el. A vendéglőből ezenkívül 15 üveg szeszes italt és 15 000 korona készpénzt vitt el. A tulajdonosnak a lopással 17 600 korona, a rongálással 1 500 korona kárt okozott.

Október 1-jén, szerdán hajnali 5 óra körül egy 23 éves zselízi férfi betört a Csikó Csárda épületébe, ám végül nem járt sikerrel. A nyitott ajtón keresztül bejutott az épületbe, felment az emeletre, ahol az ügyvezető irodájából elvitte az előző napi bevételt, majd a személyzeti szobából az egyik szakács levett nadrágjából kivette annak pénztárcáját, amelyből 400 koronát tulajdonított el. A távozóban levő betörőre felfigyelt az egyik alkalmazott, aki bejelentést tett a rendőrségen. Az elkövető összesen 13 400 koronát tulajdonított el, ám prédájának nem örülhetett sokáig. A rendőrök hamar elfogták, az eltulajdonított készpénzt pedig visszaszolgáltatták tulajdonosaiknak. Az elkövető ellen – akit nemrég hasonló bűntényért ítélték el – még aznap bünvádi eljárás indult.

Feldolgozta (ik)

Lapunkat Marián Mikloško mérnök százados, zselízi rendőrpáncsnok tájékoztatta

A posta nem hosszabbít

A zselízi posta nem hosszabbítja meg a nyitvatartási idejét. Ezt a nyitrai Regionális Postaközpont igazgatójától, Mikuláš Lőrincztől tudtuk meg, aki levélben válaszolt a város kérvényére, amelyben a postai félfogadás meghosszabbítását kérte. A város kérvénye egy képviselői interpelláción és az azt megelőző lakossági véleményeken alapult. Célja az volt, hogy a posta délután tovább, illetve ebédszünetben is tartson nyitva. „A fenti tények alapján nem lehetséges a nyitvatartási idő meghosszabbítása minden munkanapon 17:00 óráig, csupán abban az esetben, ha meghosszabbítjuk az ebédszünetet, ami azonban a lakosoknak – levélük alapján – nem felelne meg” – szövegezte a nyitrai postafőnök végső álláspontja.

A válasz nem nyugtatta meg a képviselőket, akik szerint a válasz csak rutinelelet volt a problémamegoldás igyekezete nélkül, hiszen a válaszból világos volt, hogy a jelenlegi

vezetőség jogköre. Ugyanakkor komolyabb kifogásokat a zselízi ügyfelek nem emeltek az utóbbi időben, tudtuk meg.

A lakosság elégedettségét mi is megpróbáltuk felmérni, ezért három ügyfelet délelőtt 9:00 és 10:00 óra között, hármát pedig szerdán 16:00 óra körül kérdeztünk meg a posta előtt a szolgáltatásokkal való elégedettségükről. Íme a válaszok:

Biller Zsuzsanna: „Ez idáig elégedett vagyok, semmi gondom nem volt a postán.”

Klimo Gyula: „Csak az zavar, hogy nagyon sokan vannak. Helyenként 20–25 percet is várni kell. Nyúlhatna még egy kisebb posta a városban.”

Turček Ferenc: „Leginkább az a bajom, hogy gyakran túl sokáig tart, amíg sorra kerülök, néha 15–20 perc, sőt, fél óra múlva. Túl sok ügyfélre kevés dolgozó jut. A nyitvatartási idő nekem megfelel, leggyakrabban délelőtt járok a postára, délután csak kivételesen.”

nyitvatartás a belső előírások szerinti minimális elvárásoknak felel meg. A városatyák nem titkolták elégedetlenségüket, kijelentették, hogy folytatni kívánják a levélváltást.

Nem lehetne mégis valamilyen megoldást találni? Egyenesen a zselízi postán próbáltunk tájékozódni, ám a dolgozóknak belső előírás tiltja meg, hogy nyilatkozzanak, ezért kielégítő választ nem kaptunk. Csupán megerősítették Mikuláš Lőrinc állítását, miszerint: „Az ügyfélfogadást komplex módon oldottuk meg, ami annyit jelent, hogy egy ablaknál mindenféle szolgáltatást megkaphat az ügyfél.” A munkaidő meghosszabbításának módját sokáig keresték, míg végül elértek a jelenlegi állapothoz, amikor a posta munkanapokon 8:00-tól 16:00 óráig, szerdán 17:00 óráig tart nyitva, 12:00 és 13:00 óra közötti ebédszünettel. Szombaton a posta 7:30-tól 9:30-ig tart nyitva. Megtudtuk azt is, hogy a nyitvatartási idő módosítása nem a helyi

Ladník Magdolna: „Sokan nem elégedettek. Szegény kézbesítők, sok a dolguk, nem is lehet csodálkozni, hogy későn hozzák a pénzt. Többen kellene, hogy legyenek, így kevesen vannak, nem lehet róluk lehúzni a bőrt... A múltkor is, a posta nem volt nyitva, az emberek veszekedtek. Nem tudom már, hogy szombaton vagy hét közben volt-e, de veszekedtek, hogy nem szólnak semmit, csak nem nyitnak ki. Én nem akartam bemenni, nem zavart, de voltak, akik szerettek volna...”

Konc Lajos: „Szerintem jól dolgoznak. Nekem megfelel. Nézzé meg, 4 óra van, és még elvették a csekkeket. Nincs gond. Azelőtt rosszabb volt, de most már remek. Elégedett vagyok.”

Mariana Široká: „Jó, hogy a hét egy napján ötig vannak nyitva. Nekem ez elég, de többeknek nem. Legalább két nap tovább lehetnének nyitva, meg szombaton is tovább, nemcsak tízig...”

(ic, šh)

Az önkormányzat megoldaná...

1. old. →

Jóváhagyta a főellenőr tervezett tevékenységének javaslatát. A képviselők jelezték az új főellenőrnek, hogy a tervezett tevékenységen felül is kérnek majd tőle munkát, miközben elsősorban a tartalmi, és nem a formai kérdések érdeklik majd őket. A testület első olvasatban tárgyalta a sport- és a kultúra menedzselésének koncepcióját. A dokumentum a kérdés megoldását több változatban is felveti. Négy stratégiai célt jelölt meg: bevezetni egy sport- és kultúramenedzselési rendszert, fokozatosan javítani a kulturális létesítmények hálózatát és felszereltségét, vagyoni jogilag tisztázni az ingatlanokat, valamint felmérni a lakossági igényeket és az eredmények szellemében irányítani a tevékenységet. Az egyes változatok egy, két, illetve három városi városi dotációs szervezet létrejöttével számolnak. A javaslat szerint az egy vagy több szervezet a sport- és a kultúra igazgatásának feladatai mellett ingatlangazdálkodási teendőket is ellát majd.

A határozatok teljesítésének ellenőrzése keretében felvetődött a Béke utcát középen elválasztó virágágyás felszámolásának kérdése. A képviselők nagyobb teret szenteltek annak a hivatalos válaszlévének, amelyet a posta adott a nyitva tartás meghosszabbítását szorgalmazó kérésre. A képviselők felháborodással vették tudomásul a posta lekezelő válaszát. Foglalkoztak

a városi rendőrség személyzeti motivációs tervével, valamint a városháza szakosztályainak tevékenységéről készült beszámolókkal is. Jóváhagyták a város önrészét a kombinált hulladékgyűjtő-állomás kialakítására kiírt projektumban, amely esetében az 5 százalékos városi hozzájárulás 1 119 790 forint (37 170,22 €) jelent. Az interpellációk során felvetődött az euró bevezetésével kapcsolatos előkészítő munka kérdése, elsősorban az általános érvényű rendeletek és egyéb dokumentumok módosítása szempontjából (Melcer), a jövő évi bérletek és adókulcsok (Gulyás), illetve a városi alkalmazottak kollektív szerződésének kérdése (Csenger). A vitában szó esett a volt Manaz felszámolásának állapotáról, a kazánház melletti garázsok áthelyezéséről. Vojtech Tomášovič rámutatott arra, hogy a szlovák alapiskola mellett egy szennyvíz- aknának eltulajdonították a fedelét. Utólag ugyan letakarták, de nem szakszerűen, ezért továbbra is veszélyes. Polka Pál felvetette, hogy a városháza díszterme – lepusztultsága miatt – lassan nem felel meg a küldetésének. A képviselők ezután egy vállalkozói klub létrehozásának lehetőségeiről vitáztak, miközben megfogalmazódott egy régi igény: összehozni a város vezetését a helyi vállalkozókkal. Ebből a felvetésből azonban nem született semmilyen konkrét javaslat. (ik)

EGY MONDATBAN

#####

A posta melletti társasház szeptemberben új köntöst kapott: a kopott szürkésfehér színek kombinációját két árnyalatnyi zöld váltotta fel # **Zselízen szeptember 18-án kezdte a fűtési idényt a városi hőenergia-szolgáltató, a Tengerő Brno vállalat** # A parlament jóváhagyta a fogyasztóvédelmi törvény módosítását, amely szerint a vásárlás utáni első évben az eladó csak szakvélemény alapján utasíthatja vissza a reklamációt, amennyiben ezt nem biztosítja, el kell a reklamációt fogadnia # **Az érsekújvári Jednota szupermarketje egy hónapon keresztül tartott zárva, amikor is bővítették az Komenský utcai üzletet, reméljük, rövidesen a parkoló is elkészül** # Felpozdult az élet a város honlapján, miután vitaforum nyílt, de a színvonalat javíthatnák a tárgyilagos hozzászólások # **Újabb épületek újulnak meg, a városközpontban például a fogorvosi rendelő és a református templom** # Makovec Imre világhírű építész október elején Zselíre látogatott, hogy a polgármesterrel megbeszélje esetleges együttműködését városunkkal

Városi kitüntetést kaptak

A Pro Urbe kitüntetést idén két zselízi születésű színész kapta.

Gubik Ági a pozsonyi Színművészeti Főiskolán végzett, majd a Thália, később a Jókai Színházban tevékenykedett. Ezután a szolnoki Szigligeti SZínházban dolgozott, jelenleg pedig a budapesti Játékszín tagja. 2003-ban a nemzetközi színházi fesztiválon Csehov: Sirály című darabjában Nyina megformálásáért kapott díjat, a 39. magyar filmfesztiválon a legjobb női főszereplőnek járó díjat érdemelte ki a Pánik c. filmben nyújtott alakításáért. Játszott a Posledná večera, Malé oslavy, Pokoj v duši, Keep Smiling c. filmben.

Mokos Attila is a pozsonyi színművészeti főiskola hallgatója volt, jelenleg a komáromi Jókai Színház tagja, ahol művészeti vezetőként is tevékenykedik, 1997–98-ban igazgatója volt a színháznak. Alakításáért díjat nyert Sydney-ben és Krakkóban, a Ferenczy Anna díj nyolcszoros kitüntettje. Filmekben is szerepelt: Případ na vidieku, Krajinka, Kruté radosti, Další dejstvo, Pokoj v duši és Marhuľový ostrov.

A polgármesteri díjat idén **Róbert Straka** érdemelte ki, a helyi szlovák gimnázium tanára, aki diákjaival évek hosszú során jó eredményeket ért el különböző tanulmányi versenyeken.

(r, foto: ic)

A műemlékvédelmi hivatal ellenzi...

Annak ellenére, hogy a képviselők határozatban támogatták azt a főtérrendezési verziót, amely a Posta utca nyomvonalát a templom északi oldalára helyezné át, a közterület-átépítési projektum mégsem tartalmazza ezt a változtatást. A nyitrai

kerületi műemlékvédelmi hivatal ugyanis ezt a módosítást nem fogadta el. A városközpont felújításának projektuma az Sznf, a Petőfi, a Béke és a Komenský utca átépítésével számol. A főtér átépítésének kérdése a városrendezési terv kiegészítéseinek előkészületénél nyílnak meg ismét, tájékoztatott a városháza építészeti osztálya. (ik)

Előkészületben az új egészségügyi központ építése

A volt kórház bejáratánál levő városi telket megvásárolta a ŽelMedica Kft. A társaság egészségügyi központot építene a részben ezen, részben a szomszédos, a Medfin-lízing Rt. tulajdonában levő telken, amelyet bérbe vesz a volt kórházi ingatlanok jelenlegi tulajdonosától. Az előkészületek megkezdődtek, ennek egyik jele a porta épületének lebontása volt. Ennek helyén áll majd az új rendelőközpont, amelyben egy újabb gyógyszerár is helyet kap.

(ik)

Zselízi Hírmondó

93701@pobox.sk

IX. évfolyam, 2008. október

Városi újság

Ára: 10,- korona (0,33 €)

Postai nyitvatartás
- van lehetőség a változ-
tatásra? Mit szólnak a
lakosok?

3

Virágágyások a
főúton - szükségesek?
Veszélyesek?

5

A város europa projektot adott be az
óvoda felújítására, készül a csatornahálózat
pályázata

6

VÁROSI NAPOK 2008...

Foto: (Šh)

Az önkormányzat megoldaná a sport és a kultúra kérdését

A városi önkormányzat szeptember 25-én tartotta 20. rendes ülését. Bevezetőben a képviselők a két alapiskola költségvetésének módosításával foglalkoztak. A kérdéssel kapcsolatban vita alakult ki, amelyben a képviselők egyrészt a város anyagi helyzetéről, másrészt a költségvetés küldetéséről mondtak véleményt, de emellett több más kapcsolódó

témával is foglalkoztak. Abban megegyeztek, hogy a módosítás egyik esetben sem volt kifogástalanul előkészítve, ezért kiegészítésre javasolták. Hasonló sorsra jutott a városi költségvetés IV. módosításának javaslata, amely a képviselők bírálatát is kiváltotta. A városatyák kifogásolták, hogy a matematikai hiba javítása helyett több újabb, váratlan változtatást is fel-

fedeztek benne, és hiányolták e módosítások indoklását. A testület néhány kiegészítéssel jóváhagyta az András-napi vásár rendtartásáról szóló 5/2008 sz. általános érvényű rendeletet. A kiegészítések szerint például az árusok nem foglaltathatnak helyet az egyes napokra külön- külön, csupán a vásár egészére.

→2.old.